Rättsfallssamlingen

DOM MEDDELAD AV EUROPEISKA UNIONENS PERSONALDOMSTOL (första avdelningen)

den 11 maj 2010*

”Personalmål — Tjänstemän — Personaldomstolens behörighet — Upptagande till sakprövning — Rättsakt som går någon emot — Utomobligatoriskt skadeståndsansvar — Läckor i pressen — Principen om oskuldspresumtion — Ideell skada — Beslut att inleda ett disciplinärt förfarande — Uppenbart oriktig bedömning — Biståndsskyldighet — Artikel 24 i tjänsteföreskrifterna”

I mål F-30/08,

angående en talan enligt artikel 236 EG och artikel 152 EA,

Fotios Nanopoulos, före detta tjänsteman vid Europeiska kommissionen, Itzig (Luxemburg), inledningsvis företrädd av advokaten V. Christianos, därefter av advokaterna V. Christianos, D. Gouloussis och V. Vlassi,

sökande,

mot

Europeiska kommissionen, inledningsvis företrädd av J. Currall och K. Herrmann, båda i egenskap av ombud, därefter av J. Currall och K. Herrmann, båda i egenskap av ombud, biträdda av advokaterna E. Bourtzalas och I. Antypas,

svarande,

meddelar

PERSONALDOMSTOLEN (första avdelningen),

sammansatt av ordföranden S. Gervasoni (referent) samt domarna H. Kreppel och I. Rofes i Pujol,

justitiesekreterare: handläggaren R..Schiano,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 18 november 2009,

följande

* Rättegångsspråk: grekiska.

Dom

1 Fotios Nanopoulos har, genom ansökan som inkom till personaldomstolens kansli den 28 februari 2008, yrkat att personaldomstolen ska förplikta Europeiska gemenskapernas kommission att till honom utge 850 000 euro som ersättning för den ideella skada han anser sig ha lidit till följd av de fel som kommissionen begick vid hanteringen av hans situation och karriär.

Tillämpliga bestämmelser

2 I artikel 24 i Tjänsteföreskrifter för tjänstemän i Europeiska unionen (nedan kallade tjänsteföreskrifterna) föreskrivs följande:

”Varje gemenskap skall bistå sina tjänstemän, särskilt vid rättsliga förfaranden mot någon som uttalat hotelser, förolämpningar eller varit upphov till ärekränkande handlingar eller yttranden, eller angrepp på person eller egendom som tjänstemannen eller medlemmarna av hans familj utsätts för på grund av hans ställning eller uppgifter.

Den skall ersätta tjänstemannen för den skada han lidit i den mån han inte uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet själv orsakat skadan och i den mån han inte kunnat få ersättning från den som vållat skadan.”

3 I artikel 87 i tjänsteföreskrifterna, vilken var i kraft då det disciplinära förfarandet inleddes mot sökanden, föreskrevs följande:

”Tillsättningsmyndigheten kan på förslag av tjänstemannens närmaste överordnade eller på eget initiativ utfärda ett skriftligt påpekande eller en anmärkning utan att samråda med disciplinnämnden. Tjänstemannen i fråga skall höras på förhand.

De övriga åtgärderna vidtas av tillsättningsmyndigheten efter det att det disciplinära förfarandet som föreskrivs i bilaga IX har genomförts. Detta förfarande skall inledas av tillsättningsmyndigheten efter det att tjänstemannen i fråga har hörts.”

4 I artikel 1 i bilaga IX till tjänsteföreskrifterna, den bilaga som rör disciplinära förfaranden, föreskrevs följande i den lydelse som är tillämplig på omständigheterna i förevarande mål:

”Ärendet skall hänskjutas till disciplinnämnden genom en rapport från tillsättningsmyndigheten som klart redovisar de förhållanden som klagomålen avser och i förekommande fall omständigheterna kring dessa.

Rapporten skall överlämnas till ordföranden i disciplinnämnden som skall meddela denna till nämndens medlemmar och den tjänsteman som disciplinärendet berör.”

5 I artikel 4 första stycket i bilaga IX till tjänsteföreskrifterna, i den lydelse som är tillämplig på omständigheterna i förevarande mål, stadgades följande:

”Den berörda tjänstemannen skall ha minst 15 dagar på sig att förbereda sitt försvar från den dag då han meddelas den rapport som inleder det disciplinära förfarandet.”

6 Den 19 februari 2002 antog kommissionen ett beslut om genomförande av administrativa utredningar och disciplinära förfaranden (*Administrativa meddelanden* nr 33-2002 av den 25 april 2002) (nedan kallat beslutet av den 19 februari 2002).

7 I skälen till beslutet av den 19 februari 2002 anges följande:

”(1) Det är nödvändigt att effektivisera och påskynda administrativa utredningar och disciplinära förfaranden, med beaktande av komplexiteten och kraven vad gäller redogörelsen för de faktiska omständigheterna i varje enskilt ärende.

(2) En utrednings- och disciplinbyrå ska inrättas vid kommissionen, vilken ska göra opartiska, konsekventa och professionella administrativa utredningar och förbereda disciplinära förfaranden åt tillsättningsmyndigheten.

(3) Det ska införas handläggningsregler för inledande och genomförande av administrativa utredningar.

…

(5) Det är nödvändigt att säkerställa en jämvikt mellan administrativ effektivitet och den berörda tjänstemannens rätt till försvar.

(6) Det är nödvändigt att stärka det förebyggande arbetet och insynen i disciplinärenden.”

8 Genom artikel 1 i beslutet av den 19 februari 2002 inrättas en utrednings- och disciplinbyrå (IDOC).

9 I artikel 2 i samma beslut föreskrivs bland annat att IDOC ska göra administrativa utredningar på begäran av generaldirektören för personal och administration, i samförstånd med generalsekreteraren, och att den ska förbereda disciplinära förfaranden åt tillsättningsmyndigheten.

10 Artikel 5 i beslutet av den 19 februari 2002 rör inledandet och genomförandet av utredningar. I artikel 5.1 föreskrivs att generaldirektörer och avdelningschefer får begära att generaldirektören för personal och administration, i samförstånd med generalsekreteraren, ska inleda en administrativ utredning. Enligt artikel 5.5 ska den tjänsteman som kan komma att beröras av en administrativ utredning så snart som möjligt underrättas om att utredningen har inletts och vederbörande har, i slutet av utredningen och innan rapporten färdigställs, rätt att kommentera slutsatserna, i den mån dessa avser omständigheter som rör tjänstemannen.

11 Enligt artikel 6 i beslutet av den 19 februari 2002 får generalsekreteraren, med samtycke av generaldirektören för personal och administration, besluta att skyldigheten att anmoda tjänstemannen att yttra sig tills vidare inte ska iakttas, om absolut sekretess krävs av utredningsskäl.

12 I artikel 7 i nämnda beslut, med rubriken ”Tjänstemannens rättigheter”, föreskrivs följande:

”1. Tillsättningsmyndigheten ska genom en rapport underrätta den berörda tjänstemannen om de preliminära anklagelser som den riktar mot tjänstemannen enligt artikel 87 i tjänsteföreskrifterna och höra tjänstemannen med avseende på rapporten.

2. Hörandet av tjänstemannen enligt artikel 87 i tjänsteföreskrifterna har till syfte att möjliggöra för tillsättningsmyndigheten att bedöma allvaret i de gärningar som den berörda tjänstemannen anklagas för utifrån de förklaringar som tjänstemannen lämnade då vederbörande hördes och besluta huruvida disciplinåtgärder ska vidtas mot honom och huruvida det är nödvändigt att hänskjuta ärendet till disciplinnämnden innan sådana åtgärder vidtas.

…”

13 Den 18 december 2000 antog Europaparlamentet och Europeiska unionens råd förordning (EG) nr 45/2001 om skydd för enskilda då gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen behandlar personuppgifter och om den fria rörligheten för sådana uppgifter (EGT L 8, 2001, s. 1). Enligt skäl 7 i denna förordning är de som kan bli föremål för skydd personer vars personuppgifter behandlas av gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen, oavsett i vilket sammanhang, bland annat därför att dessa personer är anställda av dessa institutioner och organ.

14 I artikel 2 i förordning nr 45/2001, med rubriken ”Definitioner”, föreskrivs följande:

”I denna förordning används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

a) *personuppgifter*: varje upplysning som avser en identifierad eller identifierbar fysisk person (*den registrerade*). En identifierbar person är en person som kan identifieras, direkt eller indirekt, framför allt genom hänvisning till ett identifikationsnummer eller till en eller flera faktorer som är specifika för personens fysiska, fysiologiska, psykiska, ekonomiska, kulturella eller sociala identitet.

b) *behandling av personuppgifter (behandling)*: varje åtgärd eller serie av åtgärder som vidtas beträffande personuppgifter, vare sig det sker på automatisk väg eller inte, till exempel insamling, registrering, organisering, lagring, bearbetning eller ändring, återvinning, inhämtande, användning, utlämnande genom översändande, spridning eller annat tillhandahållande av uppgifter, sammanställning eller samkörning, blockering, utplåning eller förstöring.

…”

15 I artikel 4 i förordning nr 45/2001, med rubriken ”Uppgifternas kvalitet”, stadgas följande:

”1. Personuppgifter

a) skall behandlas på ett korrekt och lagligt sätt,

…

2. Det åligger den registeransvarige att se till att punkt 1 efterlevs.”

16 I artikel 5 i förordning nr 45/2001, med rubriken ”När personuppgifter får behandlas”, anges följande:

”Personuppgifter får endast behandlas om

a) behandlingen är nödvändig för att utföra en arbetsuppgift av allmänt intresse på grundval av fördragen om upprättandet av Europeiska gemenskaperna eller andra rättsakter som antagits på grundval av dessa fördrag eller som ett led i en rättsligt grundad myndighetsutövning som utförs av gemenskapsinstitutionen eller gemenskapsorganet eller av en tredje man till vilken uppgifterna lämnas ut, eller

…

d) den registrerade otvetydigt har lämnat sitt samtycke, eller

e) behandlingen är nödvändig för att skydda intressen som är av grundläggande betydelse för den registrerade.”

Bakgrund till tvisten

17 Sökanden tillsattes som tjänsteman vid kommissionen den 1 januari 1983. Från november 1983 till januari 2003 var han direktör vid Eurostat. Från och med januari 2003 tjänstgjorde han vid generaldirektoratet (GD) Personal och administration som chefsrådgivare, fram till sin pensionering den 1 mars 2006.

18 Den 25 oktober 2002 skickade Hans-Martin Tillack, journalist vid den tyska tidskriften *Stern*, ett e-postmeddelande avfattat på tyska till B., en tjänsteman vid Eurostat, med frågan ”Greek connection?” som rubrik. I e-postmeddelandet uppgav Hans-Martin Tillack att tjänstemän vid Eurostat, som ville förbli anonyma, anklagade sökanden för att under tjänsteutövningen som direktör, särskilt vid förfaranden för tilldelning av kontrakt, favorisera grekiska företags intressen. I e-postmeddelandet anmodades Eurostat att uttala sig i 18 frågor som avsåg dessa anklagelser. Hans-Martin Tillack bad särskilt Eurostat att precisera hur den bemötte dessa anklagelser och varför grekiska bolag var överrepresenterade vid tilldelningen av kontrakt inom Supcom-programmet för åren 1995, 1996, 1997 och 1998.

19 Samma dag vidarebefordrade B. e-postmeddelandet till Eurostats generaldirektör, till sökanden och till en annan direktör vid Eurostat, med en engelsk översättning av de 18 frågorna.

20 I en konfidentiell skrivelse av den 30 oktober 2002 riktad till Eurostats generaldirektör tillbakavisade sökanden samtliga anklagelser i frågeformuläret och framhöll att dessa var falska och ärekränkande samt begärde att kommissionen skulle bringa full klarhet i de frågor som ställts och avslöja namnen på de ”anonyma anklagarna”. Till skrivelsen bifogades sökandens svar på de 18 frågor som ställdes.

21 Den 28 och den 29 oktober 2002 anordnades interna möten vid Eurostat för att sammanställa kommissionens svar på Tillacks frågor. Enligt kommissionen önskade Eurostats generaldirektör, vid ett av dessa möten, att det skulle göras en internrevision av tilldelningen av kontrakt inom direktorat A, vilket leddes av sökanden, inom ramen för Supcom-programmet 1995–1998. Det framgår av en handling daterad den 31 oktober 2002, som bifogades svaromålet, att Eurostats grupp för internrevision vid detta datum fick i uppdrag att utarbeta en ”minirapport”.

22 Torsdagen den 7 november 2002 skickade Hans-Martin Tillack ett nytt e-postmeddelande till B. I e-postmeddelandet uppgav han att om Eurostat inte besvarade hans frågor före måndagen den 11 november, skulle han vara tvungen att i sin artikel, som han måste färdigställa sistnämnda datum, endast citera en skrivelse som sökanden hade skickat till honom, vari anklagelserna förnekades, och skriva att Eurostat inte hade tillbakavisat någon av anklagelserna i hans tidigare e-postmeddelande. I e-postmeddelandet av den 7 november 2002 ställde Hans-Martin Tillack fyra ytterligare frågor till Eurostat, vilka framhöll misstankarna om att sökanden favoriserat ett företag som bildats av hans gudson Av.

23 Samma dag, den 7 november 2002, underrättade kommissionen sökanden om att den, inom ramen för sin mobilitetspolitik, avsåg att ändra sökandens tjänsteplacering till en tjänst som chefsrådgivare hos Eurostats generaldirektör.

24 I en konfidentiell skrivelse av den 11 november 2002 uppgav sökanden för Eurostats generaldirektör att Av. faktiskt var hans gudson, men att den sistnämndes företag, till vilket sökanden inte hade några ekonomiska band, inte hade haft några kontrakt vare sig med sökandens direktorat eller med Eurostat i allmänhet. I skrivelsen angavs att Av. arbetade som universitetsexpert i ett forskningsprojekt kallat STAT-Object, men att sökanden inte hade utövat något inflytande till förmån för Av. inom ramen för de förfaranden som var knutna till detta forskningsprojekt. I slutet av skrivelsen begärde sökanden att kommissionen omgående skulle bistå honom, enligt artikel 24 i tjänsteföreskrifterna.

25 I en annan konfidentiell skrivelse av den 11 november 2002, till vilken Tillacks ”frågeformulär” av den 25 oktober och den 7 november 2002 bifogades, bad sökanden generaldirektören för GD Personal och administration om kommissionens bistånd enligt artikel 24 i tjänsteföreskrifterna. I skrivelsen framhöll sökanden de risker för skada på hans yrkesliv och sociala liv som publiceringen av en artikel som återger anklagelserna mot honom skulle medföra.

26 Den 11 november 2002 översände kommissionen till Hans-Martin Tillack svaren på de frågor som han hade ställt.

27 Enligt kommissionen genomfördes den internrevision som nämnts i punkt 21 i förevarande dom under perioden från den 31 oktober–11 december 2002 under ledning av D. D. var chef för Eurostats enhet för internrevision. Det framgår av handlingarna i målet att internrevisionen fortsatte efter det datum då kommissionen besvarade Hans-Martin Tillacks frågor.

28 Den 13 november 2002 publicerade tidskriften *Stern* på sin webbplats en artikel av Hans-Martin Tillack på tyska, med rubriken ”Grek söker greker?”. I artikeln angavs bland annat följande:

”Europeiska statistikkontoret, Eurostat, lyckas inte återställa lugnet. Efter en rad skandaler – som först började med felaktig statistik, därefter anklagelser om bedrägeri och slutligen misstankar om bestickning – är Eurostat på nytt tvunget att hantera pinsamma frågor. Det rör sig om en eventuell anhopning av kontrakt som tilldelats grekiska bolag, vilket har skett under [Fotios] Nanopoulos ansvar, en grekisk direktör vid Eurostat.

Pressen på Eurostats högsta ledning, med generaldirektören Yves Franchet i spetsen, minskar inte. Som Franz-Hermann Brüner, chef för Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf), uppgav utreder Olaf redan en hel ’rad ärenden’ vid Eurostat. Den europeiska fackföreningen ’Action & Defence’ har i ett flygblad ställt en skrämmande fråga: Styrs Eurostat av ett ’korruptionsnätverk’?

...

’Förtal’

I själva verket har vissa länder klarat sig särskilt bra vid tilldelningen av kontrakt, exempelvis lyckas de grekiska bolagen ofta bättre än sina tyska konkurrenter. ...”

29 Den 14 november 2002 publicerade den luxemburgska tidningen *Le Quotidien* en artikel med rubriken ”Ny turbulens vid Eurostat”. I artikeln uppgavs att sökanden hade ”avsatts från sin post” och utsetts till chefsrådgivare hos Eurostats generaldirektör. I artikeln angavs även följande:

”Enligt våra källor upptäckte tjänstemän vid Olaf, det europeiska organ som ansvarar för bedrägeribekämpning, att direktorat A, som särskilt studerar informationsindustrin, utarbetade många kontrakt med grekiska bolag och förhandlade i mycket mindre utsträckning med bolag från andra länder.

På en fråga av den tyska tidskriften *Stern*, dementerade [Fotios] Nanopoulos bestämt att grekerna ’medvetet hade favoriserats’.”

30 Genom skrivelse av den 15 november 2002 bad kommissionen den luxemburgska tidningen *Le Quotidien* om rätt till genmäle, på grund av de felaktiga och ärekränkande uppgifter som ovannämnda tidningsartikel innehöll. I skrivelsen angav kommissionen först att påståendet att Fotios Nanopoulos hade avsatts från sin post var helt felaktigt och ärekränkande. Den sistnämnde hade nämligen, enligt kommissionen, helt enkelt blivit föremål för ett beslut om mobilitet som gäller fjorton direktörer som har innehaft samma tjänst under mer än fem år, vilket fattats i enlighet med de beslut som kommissionen fattade rörande dessa frågor i december 2000 och som redan hade tillämpats en första

gång i samband med förflyttningen av generaldirektörer. Fotios Nanopoulos hade således placerats på tjänsten som chefsrådgivare vid GD Personal och administration på objektiva och öppet redovisade villkor. Vidare gjorde kommissionen gällande att tidningens påståenden om att Olaf hade upptäckt att det förekom favorisering av grekiska bolag vid tilldelningen av kontrakt var helt ostyrkta och ifrågasatte utan skäl Fotios Nanopoulous heder. Slutligen påpekade kommissionen att den, vad beträffar anklagelserna om nationell favorisering, hade lämnat ett antal svar till Hans-Martin Tillack, journalist på tidskriften *Stern*. Av dessa svar kunde inte slutsatsen dras att de grekiska företagen hade favoriserats vid tilldelningen av kontrakt inom direktorat A vid Eurostat i samband med Supcom-projekten.

31 Den 20 november 2002 publicerade *L'Investigateur* en tidningsartikel med rubriken ”Fifflet och myglet fortsätter att förvärras inom EU, Fotios Nanopoulos guldgruva”.

32 I artikeln angavs följande:

”Sedan tre år har *L'Investigateur* uppmärksammat de uppenbara fall av förskingring, fiffel och nepotism som förekommer vid den europeiska statistikmyndigheten, [Eurostat], som är belägen på Kirchberg. Efter [Olafs] utredning har ett av de färska fallen av nepotism äntligen överlämnats till det luxemburgska rättsväsendet, vilket i detta fall har lokal behörighet och som – illavarslande för öppenheten och sanningen – fortfarande långt ifrån har nystat upp de gigantiska fall av förskingring som underställdes dess prövning år 1999 i samband med Perry och Perrylux-affären, en affär som till slut ledde till Santer-kommissionens fall.

Den nya rättsprocessen avser ageranden av en grekisk direktör, som avstängts från Eurostat för att på ett överdrivet sätt ha favoriserat bolag som ägs av landsmän till honom. Han hade redan uteslutits från uttagningskommittéer vid uttagningsprov för att ha lämnat ut provfrågorna till en grekisk tjänstemans fru. Allt detta skedde för öppen ridå och med [två före detta vid Eurostat ansvariga personers] vetskap, vilka båda är mycket goda vänner med Robert Goebbels, nuvarande ledamot i Europaparlamentet och tidigare socialistisk minister i regeringen … Santer. [Fotios] Nanopoulos har självklart bestritt samtliga anklagelser mot honom och fifflarna vid Eurostat, i det avseendet trogen Édith Cressons taktik att klaga över journalistisk manipulation och skumma EU-kritiska intriger. Genom att ständigt konfronteras med denna typ av direktörer, riskerar man faktiskt att bli EU-kritiker, särskilt som Prodi-kommissionen, trogen sin föregångares principer, har hanterat denna affär som en så rörig europeisk soppa.

Fotios Nanopoulos utsågs hastigt till 'chefsrådgivare' vid ett annat direktorat … Det är det vanliga tillvägagångssättet för att avlägsna en hög tjänsteman från sin tjänst och möjliggöra en utredning samtidigt som rätten till försvar skyddas …

Kommissionen har dolt skandalen genom att hävda att denna rotation av direktörer var planerad sedan länge, vilket i teorin och i allmänhet är riktigt, men inte just i detta fall. …

Det är således möjligt att Fotios Nanopoulos förtidspensioneras ex officio och att han således undgår rättsliga åtgärder …”

33 Vid ett möte som hölls den 11 december 2002 presenterades utkastet till revisionsrapport för Eurostats generaldirektör, vilken ansåg sig behöva fundera ytterligare på de tänkbara åtgärderna (fortsatt revision med påbörjande av ett kontradiktoriskt förfarande, ett eventuellt hänskjutande av ärendet till Olaf), utan att i detta skede ta ställning till vilka åtgärder som skulle vidtas med anledning av utkastet.

34 Genom skrivelse av den 20 december 2002 underrättade kommissionen sökanden om de åtgärder som vidtagits med anledning av hans ansökan om bistånd av den 11 november 2002. Kommissionen uppgav att den dels hade skickat ett utförligt svar på ovannämnda frågeformulär till journalisten Hans-Martin Tillack, vari sökanden friades från misstankar, dels på eget initiativ hade begärt och fått, den

18 november 2002, rätt till genmäle i den luxemburgska tidningen *Le Quotidien* efter publiceringen av den artikel vari sökandens anseende ifrågasattes genom återgivandet av liknande anklagelser som Tillack hade framfört.

35 Samma dag, den 20 december 2002, beslutade kommissionen att ändra sökandens tjänsteplacering till en tjänst vid GD Personal och administration, som chefsrådgivare. Detta beslut började att gälla den 16 januari 2003. Sökanden fick särskilda uppgifter på området för den administrativa reformen, särskilt vad gäller verksamhetsjämförelser (så kallad benchmarking) och statistisk analys i samband med övervakningen av reformprocessen, med beaktande av följderna av utvidgningen.

36 Den 21 maj 2003 tillträdde Eurostats nya generaldirektör. Samma dag översände D. en kopia av utkastet till internrevisionsrapport till sökanden.

37 Genom skrivelse av den 12 juni 2003 framställde D. en formell begäran till sökanden om att han skulle lämna eventuella synpunkter på utkastet till rapport.

38 Sökanden delgav administrationen sina synpunkter genom ett e-postmeddelande av den 24 juni 2003.

39 På morgonen den 27 juni 2003 diskuterade D. och den grupp för internrevision som hade arbetat med utkastet till rapport relevansen av sökandens synpunkter vid ett arbetsmöte och vid detta tillfälle planerades ett utkast till svar på dessa synpunkter. Utan att invänta det utkast till svar som hennes grupp utarbetade, informerade D., klockan 12.01, generaldirektören via e-post om att sökandens synpunkter på utkastet till internrevisionsrapport var föga passande. Klockan 14.23 översände gruppen för internrevision via e-post ett utkast till svar på sökandens synpunkter till D. Detta utkast färdigställdes dock inte och översändes inte heller till Eurostats generaldirektör. Sökanden mottog inte heller detta utkast till svar, vilket han fick kännedom om först då kommissionens svaromål tillställdes honom i förevarande mål.

40 Genom skrivelse av den 8 juli 2003 från D. överlämnades revisionsrapporten, åtföljd av sökandens synpunkter, till Eurostats nya generaldirektör. I skrivelsen angav D. att titeln till utkastet till revisionsrapport, vilket hade översänts till sökanden den 21 maj 2003, hade ändrats till ”Analys av vissa aspekter rörande Supcom-programmet (1995–1998) till följd av de frågor som en journalist ställde till Eurostat i november 2002” och att denna analys översändes i sitt skick enligt de upplysningar som hon hade tillgång till då analysen gjordes och att hon, med hänsyn till sin tidigare och nuvarande arbetsbörda, inte kunde fördjupa analysen. I rapporten angavs följande, som allmän slutsats:

”Den analys som gjorts ska särskilt ses mot bakgrund av de frågor som lyfts fram av journalisten [Hans-Martin Tillack] och grundar sig enbart på budgetuppgifter och de akter som tillhandahållits av det berörda direktoratet.

Det ska allmänt konstateras att slutsatserna av vårt arbete inte ger stöd för Fotios Nanopoulos och Eurostats försvar mot dessa angrepp utifrån.”

41 Genom skrivelse av den 8 juli 2003, vilken inkom till GD Personal och administration den 9 juli 2003, såsom framgår av handlingens registreringsstämpel, översände Eurostats generaldirektör revisionsrapporten till Reichenbach, generaldirektör vid ovannämnda GD, för att den sistnämnde skulle kunna vidta de åtgärder som han ansåg lämpliga med avseende på sökanden.

42 Samma dag, den 9 juli 2003, beslutade kommissionens vice ordförande att inleda ett disciplinärt förfarande mot sökanden. Skälen till detta var att sökanden dels hade godtagit eller accepterat, vid tilldelningen av kontrakt, att det saknades insyn i bedömningsförfarandena, eftersom de bedömningsmetoder som redovisades i rapporterna från rådgivande kommittén för upphandling och avtal inte överensstämde med de metoder som faktiskt tillämpades i praktiken, dels hade godtagit eller

accepterat, beträffande ett kontrakt som ingicks med företaget Planistat, att en expert som var honom närstående, och som inte först hade föreslagits av anbudsgivaren, deltog i projektet att utarbeta en studie som saknade samband med kontraktet, vilket gav upphov till ett betalningsgodkännande (*bon à payer*) innan ens studiens delrapport hade färdigställts. För att fatta detta beslut stödde sig kommissionen dels på en delrapport från kommissionens tjänst för internrevision av den 7 juli 2003, dels på rapporten från Eurostats tjänst för internrevision av den 8 juli 2003.

43 Tidningen *Financial Times* publicerade den 10 juli 2003 en artikel på engelska med rubriken ”Prodi agerar för att ta itu med Eurostat-skandalen”. I artikeln redogjordes för upptäckten av en mycket omfattande ekonomisk skandal vid Eurostat och angavs de olika åtgärder som kommissionen hade vidtagit för att bringa full klarhet i skandalen. I artikeln nämndes sökandens namn och det angavs att han, i likhet med generaldirektören och vice generaldirektören vid Eurostat, var föremål för ett disciplinärt förfarande.

44 Den 11 juli 2003 publicerade tidningen *Le Monde* i sin tur en artikel med ett liknande innehåll som den ovannämna artikeln i *Financial Times*.

45 I juli 2003 återgavs misstankarna mot sökanden även i grekisk press.

46 Genom skrivelse av den 15 juli 2003 begärde sökanden att generaldirektören för GD Personal och administration skulle bevilja honom kommissionens bistånd, enligt artikel 24 i tjänsteföreskrifterna, genom att hävda att artikeln i *Financial Times* oberättigat skadade hans anseende. I synnerhet framhöll sökanden att det i denna artikel felaktigt fastställdes ett samband mellan ”Eurostats ekonomiska skandal”, som involverade två andra högt uppsatta ansvariga personer inom denna myndighet, och det förfarande som rörde sökanden. Enligt sökanden visade dessutom innehållet i artikeln att det fanns läckor inom kommissionens avdelningar, trots att kommissionen var skyldig att garantera sekretess i det pågående disciplinära förfarandet. Sökanden bad särskilt att kommissionen skulle publicera ett pressmeddelande och ange att sökanden inte på något sätt var inblandad i ”Eurostats ekonomiska skandal”.

47 Genom skrivelse av den 21 juli 2003 ingav sökanden på nytt en ansökan om bistånd, med i huvudsak samma innebörd som ansökan av den 15 juli 2003, vilken denna gång inte bara avsåg artikeln i *Financial Times* utan även artikeln i *Le Monde*.

48 Den 22 juli 2003 översände kommissionen internrevisionsrapporten till Olaf, vilken den 23 juli 2003 beslutade att inleda en internutredning mot sökanden på grund av misstankar om favorisering vid förfaranden för tilldelning av de kontrakt som det direktorat som han ledde hade ansvaret för.

49 Den 9 september 2003 skickade sökanden en skrivelse till kommissionens ordförande, där han särskilt kritiserade omständigheterna kring utarbetandet av den internrevisionsrapport som låg till grund för beslutet att inleda det disciplinära förfarandet mot honom.

50 Som svar på en fråga som personaldomstolen ställde vid förhandlingen uppgav sökanden, utan att motsägas av kommissionen, att den ovannämnda skrivelsen av den 9 september 2003 förblev obesvarad.

51 Den 22 september 2003 vilandeförklarade kommissionen det disciplinära förfarandet till dess att resultaten av Olafs internutredning var klara.

52 Genom skrivelse av den 1 oktober 2003, vilken var riktad till sökanden, beslutade kommissionen att dels inte bifalla de nya ansökningar om bistånd som sökanden ingav den 15 och den 21 juli 2003, dels invänta utgången av de pågående utredningarna vid Eurostat för att eventuellt ingripa och slutgiltigt ta ställning till ansökningarna om bistånd.

53 Genom skrivelse av den 5 oktober 2004 underrättade Olaf sökanden om beslutet att avsluta den internutredning som inletts mot honom och att översända den slutliga utredningsrapporten till kommissionens generalsekreterare. I slutrapporten angavs att Olaf hade beslutat att avsluta ärendet utan vidare åtgärder, eftersom det inte hade framkommit någon oegentlighet som kunde tillskrivas sökanden.

54 Genom skrivelse av den 26 oktober 2004, vilken var riktad till sökanden, beslutade kommissionens vice ordförande, efter att ha tagit del av resultaten av Olafs internutredning, att det disciplinära förfarandet skulle avslutas och underrättade sökanden om att detta beslut, på hans begäran, kunde införas i hans personalakt.

55 Den 27 oktober 2004 publicerade kommissionen ett pressmeddelande på engelska på GD Kommunikations webbplats *Midday Express*, vari följande angavs:

”Kommissionen har beslutat att avsluta det disciplinära förfarande som inletts mot [sökanden], en före detta direktör vid Eurostat. Vid en grundlig utredning som gjorts av Olaf, Europeiska unionens organ för bedrägeribekämpning, har det inte framkommit någon omständighet som kan motivera att det disciplinära förfarande som inledningsvis inleddes den 9 juli 2003 fullföljs. Kommissionen är angelägen om att framhålla att avslutandet av ärendet innebär att [sökanden], en erfaren tjänsteman vid kommissionen med ett mycket gott anseende sedan många år, frias från de misstankar om oegentligheter som undersökts i samband med utredningen.”

56 Kommissionens ordförande underrättade sökanden, genom skrivelse av den 12 oktober 2005, om att han avsåg att fatta ett beslut om att entlediga sökanden i tjänstens intresse, på de villkor som föreskrivs i artikel 50 i tjänsteföreskrifterna.

57 Eftersom det inte fanns någon lämplig tjänst tillgänglig för sökanden inom kommissionen, beslutade tillsättningsmyndigheten den 17 januari 2006 att entlediga sökanden i tjänstens intresse, från och med den 1 mars 2006, och att utge den ersättning som föreskrivs i artikel 50 i tjänsteföreskrifterna.

58 Den 1 februari 2007 ingav sökanden en begäran, med stöd av artikel 90.1 i tjänsteföreskrifterna, och krävde skadestånd på 1 miljon euro.

59 Genom skrivelse av den 7 juni 2007 avslog kommissionen begäran.

60 Sökanden begärde dessutom att få ta del av Olafs slutliga utredningsrapport. Kommissionen biföll denna begäran den 13 juni 2007 och överlämnade en kopia av denna rapport personligen till sökanden.

61 Den 28 augusti 2007 ingav sökanden ett klagomål med stöd av artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna.

62 Genom beslut av den 19 december 2007 avslog kommissionen klagomålet.

Förfarandet och parternas yrkanden

63 Sökanden har yrkat att personaldomstolen ska

— förplikta kommission att till sökanden utge 850 000 euro som ersättning för den ideella skada han har lidit, inbegripet den skada som avser hans hälsa,

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna,

— höra Koopman, Portal och D. som vittnen, och

— anmoda kommissionen att förete dels Olafs fullständiga rapport, dels varje handling som kan visa att Eurostats tjänst för internrevision utförde kontroller mellan november 2002 och maj 2003.

64 Kommissionen har yrkat att personaldomstolen ska

— ogilla talan, och

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

65 I repliken uppgav sökanden att han återkallade yrkandet om ersättning för den skada som avser hans hälsa.

66 Som en åtgärd för processledning bad personaldomstolen kommissionen att förete det pressmeddelande som den hade publicerat den 9 juli 2003 (nedan kallat pressmeddelandet av den 9 juli 2003). I pressmeddelandet anges bland annat att kommissionen, med hänsyn till de rapporter som den redan har tillgång till, anser att det har skett allvarliga åsidosättanden av de finansiella bestämmelserna, att disciplinära förfaranden har inletts mot tre tjänstemän vid Eurostat och att de avtal som ingåtts med företaget Planistat tillfälligt ska upphävas så länge utredningarna pågår.

67 Vid förhandlingen bekräftade kommissionen, som svar på en fråga av personaldomstolen, att sökanden var en av de tre tjänstemän som avses i pressmeddelandet av den 9 juli 2003 mot vilka ett disciplinärt förfarande inletts.

Tvistens art och personaldomstolens behörighet

1. *Parternas argument*

68 Sökanden har uppgett att han vill att kommissionen ska hållas ansvarig med stöd av artikel 288 andra stycket EG (nu artikel 340 andra stycket FEUF i ändrad lydelse), på grund av att den har åsidosatt en rad bestämmelser som ger sökanden rättigheter i egenskap av medborgare och i egenskap av kommissionstjänsteman vid Eurostat.

69 Kommissionen har gjort gällande att talan grundar sig på en talan om utomobligatoriskt skadestånd, vilken inte kan väckas med stöd av artikel 288 EG (nu artikel 340 andra stycket FEUF i ändrad lydelse), utan endast med stöd av artikel 236 EG (nu artikel 270 FEUF i ändrad lydelse) samt artiklarna 90 och 91 i tjänsteföreskrifterna, eftersom tvisten rör en anställd och den institution där vederbörande är anställd.

2. *Personaldomstolens bedömning*

70 Det framgår av artiklarna 225 EG (nu artikel 256 FEUF i ändrad lydelse), 235 EG (nu artikel 268 FEUF i ändrad lydelse) och 288 andra stycket EG (nu artikel 340 andra stycket FEUF i ändrad lydelse) att Europeiska unionens tribunal är den allmänna domstol som är behörig att i första instans pröva och avgöra mål som rör unionens utomobligatoriska skadeståndsansvar för skada som orsakats av dess institutioner eller av dess anställda under tjänsteutövning.

71 Enligt artikel 236 EG (nu artikel 270 FEUF i ändrad lydelse) och artikel 1 i bilaga I till domstolen stadga är däremot personaldomstolen behörig att i första instans avgöra tvister mellan unionen och dess anställda. Av den anledningen ska personaldomstolen pröva tvister mellan en tjänsteman och den institution vederbörande tillhör eller tillhörde som rör ersättning för en skada, när skadan har uppkommit till följd av det anställningsförhållande som knyter vederbörande till denna institution (se bland annat analogt domstolens dom av den 22 oktober 1975 i mål 9/75, Meyer-Burckhardt mot

kommissionen, REG 1975, s. 1171, punkt 7, förstainstansrättens dom av den 12 juni 2002 i mål T-187/01, Mellone mot kommissionen, REGP 2002, s. I-A-81 och II-389, punkterna 74 och 75, förstainstansrättens beslut av den 15 juli 2003 i mål T-371/02, Barbé mot parlamentet, REGP 2003, s. I-A-183 och II-919, punkterna 36 och 38, samt förstainstansrättens dom av den 5 oktober 2004 i mål T-45/01, Sanders m.fl. mot kommissionen, REG 2004, s. II-3315, punkterna 54 och 57).

72 I detta fall har sökanden både åberopat sin ställning som enskild och sin ställning som tjänsteman och strävat efter att hålla kommissionen skadeståndsansvarig med stöd av bestämmelserna i artikel 288 EG (nu artikel 340 FEUF i ändrad lydelse) för dess felaktiga agerande mot sökanden under perioden oktober 2002–januari 2006.

73 Det framgår dock klart av handlingarna i målet och av den samstämmiga ståndpunkt som parterna gav uttryck för vid förhandlingen att förevarande tvist faller inom tillämpningsområdet för artikel 236 EG (nu artikel 270 FEUF i ändrad lydelse) och artiklarna 90 och 91 i tjänsteföreskrifterna, eftersom den skada som görs gällande uteslutande har uppkommit till följd av det anställningsförhållande som knöt sökanden och kommissionen till varandra. Sökanden uppgav för övrigt vid förhandlingen att hänvisningen i hans ansökan till artikel 288 EG (nu artikel 340 FEUF i ändrad lydelse) endast syftade till att erinra om de materiella villkoren som enligt sökanden uppställs för att administrationen ska ådra sig utomobligatoriskt skadeståndsansvar.

74 Det finns således anledning för personaldomstolen att ex officio slå fast att talan i själva verket har väckts inom ramen för artikel 236 EG (nu artikel 270 FEUF i ändrad lydelse) samt artiklarna 90 och 91 i tjänsteföreskrifterna (domarna i de ovannämnda målen Mellone mot kommissionen, punkterna 74 och 75, och Sanders mot kommissionen, punkt 42).

Upptagande till sakprövning

1. *Parternas argument*

75 Kommissionen har för det första gjort gällande att talan inte kan tas upp till sakprövning, eftersom sökanden inte angrep besluten att avslå de ansökningar om bistånd som han ingav med stöd av artikel 24 i tjänsteföreskrifterna inom de tidsfrister som föreskrivs i artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna.

76 Kommissionen har för det andra gjort gällande att skadeståndstalan inte heller kan tas upp till sakprövning eftersom den inte väcktes inom en rimlig tidsfrist. Den har erinrat om att gemenskapsdomstolarna har slagit fast att även om det i tjänsteföreskrifterna inte föreskrivs någon preskriptionstid vad gäller institutionernas utomobligatoriska skadeståndsansvar gentemot sina anställda, ska dock en skadeståndstalan väckas inom en rimlig tidsfrist. Vid fastställandet av denna rimliga tidsfrist är artikel 46 i domstolens stadga, vari det föreskrivs en preskriptionstid på fem år, analogt tillämplig. I förevarande fall kan dock talan inte tas upp till sakprövning, eftersom de faktiska omständigheter som sökanden har åberopat till stöd för sitt skadeståndsyrkande ägde rum för mer än fem år sedan.

77 Kommissionen har för det tredje hävdat att sökanden saknar rätt att angripa lagenligheten av beslutet av den 9 juli 2003, genom vilket kommissionen beslutade att inleda ett disciplinärt förfarande, eftersom det rör sig om en förberedande rättsakt som inte kan bli föremål för talan. Vidare saknar sökanden intresse av att angripa denna rättsakts lagenlighet, eftersom förfarandet avslutades utan vidare åtgärder, genom beslut av den 26 oktober 2004.

78 Kommissionen anser för det fjärde att sökanden saknar rätt att, till stöd för skadeståndsyrkandet, åberopa att beslutet om ändrad tjänsteplacering av den 20 december 2002 och beslutet om entledigande av den 17 januari 2006 var felaktiga, eftersom han underlät att väcka talan om ogiltigförklaring av dessa beslut inom tidsfristerna för väckande av talan.

79 Sökanden har gjort gällande att hans talan kan tas upp till sakprövning i sin helhet. Talan avser nämligen inte besluten att neka bistånd, utan utgör ett krav på ersättning för den skada som uppkommit till följd av kommissionens ageranden.

80 Sökanden uppgav vid förhandlingen att även om det skulle antas att hans talan ifrågasätter beslut av kommissionen, utgör dessa rättsakter och de ageranden som inte utgör beslut och som administrationen klandras för en odelbar helhet och ett kontinuum. I ett sådant fall kan upptagandet till sakprövning av en skadeståndstalan inte vara avhängigt av att ett klagomål inges och av att talan väcks mot varje rättsakt separat.

81 Sökanden har även hävdat att den preskriptionstid som är tillämplig när en tjänsteman väcker skadeståndstalan mot sin institution ska vara den preskriptionstid på fem år som föreskrivs i artikel 46 i domstolens stadga. I förevarande fall har denna tidsfrist inte löpt ut, eftersom den började att löpa först från och med den 27 oktober 2004, det datum då kommissionens pressmeddelande publicerades på webbplatsen *Midday Express*. Tidsfristen har under alla omständigheter inte löpt ut, även om man beaktar kommissionens första rättsstridiga handlande i oktober 2002, eftersom kravet på skadestånd framställdes den 1 februari 2007.

82 Sökanden anser att begreppet rimlig tidsfrist och en preskriptionstid som fastställs av domstolen och inte av lagstiftaren strider mot rättssäkerhetsprincipen. Under alla omständigheter har sökanden i detta fall iakttagit den rimliga tidsfrist som uppställs i rättspraxis, eftersom begäran om skadestånd ingavs inom en frist på 27 månader från och med den sista händelse som orsakade hans skada.

2. *Personaldomstolens bedömning*

Invändningen om rättegångshinder på grund av att det administrativa förfarande som föreskrivs i artiklarna 90 och 91 i tjänsteföreskrifterna inte iakttogs

83 Det framgår av fast rättspraxis att en skadeståndstalan, som utgör en självständig form av talan i förhållande till talan om ogiltigförklaring, enligt det rättsmedelssystem som har införts genom artiklarna 90 och 91 i tjänsteföreskrifterna endast kan tas upp till sakprövning om den har föregåtts av ett administrativt förfarande i enlighet med bestämmelserna i tjänsteföreskrifterna. Detta förfarande varierar beroende på om den skada för vilken det yrkas ersättning har förorsakats av en rättsakt som går någon emot i den mening som avses i artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna eller av ett agerande av administrationen som inte utgör ett beslut. I det förstnämnda fallet måste den berörda personen inom föreskriven tidsfrist ge in ett klagomål mot rättsakten i fråga till tillsättningsmyndigheten. I det senare fallet måste det administrativa förfarandet däremot inledas med en begäran om skadestånd enligt artikel 90.1 i tjänsteföreskrifterna. Det är bara ett uttryckligt eller underförstått avslag på en sådan begäran som kan utgöra ett beslut som går sökanden emot mot vilken ett klagomål får framställas, och det är först när detta klagomål uttryckligen eller underförstått avslås som talan om skadestånd får väckas vid personaldomstolen (förstainstansrättens dom av den 25 september 1991 i mål T-5/90, Marcato mot kommissionen, REG 1991, s. II-731, punkterna 49 och 50, och av den 28 juni 1996 i mål T-500/93, Y mot domstolen, REGP 1996, s. I-A-335 och II-977, punkt 64).

84 Sökanden har anmodat personaldomstolen att vid bedömningen av huruvida talan kan tas upp till sakprövning ompröva den åtskillnad som i rättspraxis görs mellan beslut och agerande som inte utgör beslut, på grund av att denna åtskillnad inte är relevant i förevarande mål. Enligt sökanden utgör de olika rättsakter och ageranden som han begär skadestånd för en odelbar helhet, och han har rätt att

till stöd för sitt skadeståndsyrkande ifrågasätta samtliga rättsakter och ageranden som utgör denna odelbara helhet inom en rimlig tidsfrist, vilken löper från och med vidtagandet av den sista av dessa åtgärder, utan att den tidsfrist på tre månader som fastställs i artikel 90 i tjänsteföreskrifterna från och med delgivningen av de beslut som han åberopar kan göras gällande gentemot honom.

85 Personaldomstolen kan dock inte godta ett sådant resonemang.

86 I rättspraxis har det visserligen i vissa fall godtagits att en sökande, i ett komplicerat förfarande som omfattar flera rättsakter som är beroende av varandra, inte är tvungen att inge lika många klagomål som antalet rättsakter som kan gå sökanden emot och som omfattas av förfarandet. Tvärtom, med hänsyn till det nära sambandet mellan de olika rättsakter som det komplicerade förfarandet omfattar, har det godtagits att sökanden kunde åberopa felaktigheter i tidigare rättsakter till stöd för en talan som avser den sista av dessa rättsakter (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 31 mars 1965 i de förenade målen 12/64 och 29/64, Ley mot kommissionen, REG 1965, s. 143, och av den 11 augusti 1995 i mål C-448/93 P, kommissionen mot Noonan, REG 1995, s. I-2321, punkt 17, samt förstainstansrättens dom av den 24 september 1996 i mål T-182/94, Marx Esser och Del Almo Martinez mot parlamentet, REGP 1996, s. I-A-411 och II-1197, punkt 37).

87 Denna rättspraxis avser dock endast rättsakter som går någon emot och som har ett nära samband sinsemellan. Vidare är det fråga om ett undantag från principen om att en rättsakt endast får angripas inom tidsfristen för väckande av talan, vilket, i likhet med alla undantag, ska tolkas restriktivt.

88 I förevarande fall kan dock inte de ageranden och de rättsakter som sökanden har åberopat anses ingå i ett komplicerat förfarande, med hänsyn till deras många olikheter och räckvidd (rättsakter som avser biståndsskyldigheten, inledandet av ett disciplinärt förfarande, läckor av personuppgifter, att arbetsuppgifter som motsvarar lönegraden inte har tilldelats et cetera). Vidare skulle det strida mot rättssäkerhetskravet att godta att sådana rättsakter får angripas efter den normala tidsfristen för väckande av talan. Eftersom varje rättsakt som åberopats ska bli föremål för en separat talan, medför det dessutom att de principer som angetts i punkt 83 ska tillämpas på var och en av dessa för att bedöma huruvida sökandens skadeståndstalan kan tas upp till sakprövning.

89 I förevarande fall ingav sökanden den 1 februari 2007 en begäran om skadestånd med stöd av artikel 90.1 i tjänsteföreskrifterna innan talan väcktes vid personaldomstolen. Därefter ingav sökanden, den 28 augusti 2007, ett klagomål enligt artikel 90.2 första stycket i tjänsteföreskrifterna mot beslutet av den 7 juni 2007 att avslå hans begäran om skadestånd. Sökandens talan vid personaldomstolen föregicks således av det administrativa förfarande som är tillämpligt på en begäran om ersättning för skada som uppkommit till följd av ageranden av administrationen som inte utgör beslut.

90 För att fastställa huruvida det administrativa förfarande som sökanden iakttog var korrekt, ska personaldomstolen således undersöka huruvida den skada som det begärs ersättning för har orsakats av ageranden av administrationen som inte utgör beslut. För det syftet har sökanden åberopat följande fyra kategorier av oegentligheter: kommissionens olika åsidosättanden av sin biståndsskyldighet, rättsstridigheten i beslutet om ändrad tjänsteplacering, rättsstridigheten i beslutet att inleda det disciplinära förfarandet och flera andra ageranden från kommissionens sida.

91 Personaldomstolen konstaterar däremot att sökanden inte har framställt något skadeståndsyrkande grundat på att beslutet om entledigande av den 17 januari 2006 var rättsstridigt. Kommissionens invändning om rättegångshinder vad gäller ett sådant yrkande, vilken avser att det administrativa förfarande som föreskrivs i artiklarna 90 och 91 i tjänsteföreskrifterna inte har iakttagits, är således verkningslös.

Skadeståndsyrkandet som grundar sig på kommissionens åsidosättanden av sin biståndsskyldighet

92 Sökanden har yrkat ersättning för den skada som uppkommit till följd av kommissionens åsidosättanden av sin biståndsskyldighet, vilken följer av artikel 24 i tjänsteföreskrifterna. Till stöd för sitt yrkande har sökanden först åberopat att de uttryckliga beslut som kommissionen fattade till följd av sökandens ansökningar om bistånd var rättsstridiga. Vidare har sökanden åberopat kommissionens rättsstridiga dröjsmål innan den tog till ställning i frågan, och slutligen att det var rättsstridigt av kommissionen att underlåta att spontant lämna bistånd efter publiceringen av tidningsartiklar vari sökanden misstänkliggjordes.

93 Unionsdomstolarna har konsekvent slagit fast att beslut rörande biståndsskyldigheten utgör rättsakter som går någon emot (se bland annat, vad beträffar uttryckliga beslut att neka bistånd, förstainstansrättens dom av den 12 september 2007 i mål T-249/04, Combescot mot kommissionen, REGP 2007, s. I-A-2-181 och II-A-2-1219, punkt 32, vad beträffar underförstådda beslut att neka bistånd, förstainstansrättens dom av den 6 november 1997 i mål T-223/95, Ronchi mot kommissionen, REGP 1997, s. I-A-321 och II-879, punkterna 25–31, och vad beträffar beslut om bistånd som bedömts vara otillräckliga, förstainstansrättens dom av den 26 oktober 1993 i mål T-59/92, Caronna mot kommissionen, REG 1993, s. II-1129, punkt 100).

94 I detta fall fattade kommissionen, under den omtvistade perioden, olika uttryckliga beslut som avsåg dess skyldighet att bistå sökanden.

95 Genom skrivelse av den 20 december 2002 underrättade kommissionen sökanden om de åtgärder som vidtagits med anledning av den ansökan om bistånd som han hade ingett den 11 november 2002, efter det att Hans-Martin Tillack, journalist vid en tysk tidsskrift, hade skickat två frågeformulär till kommissionen som ifrågasatte sökandens heder och yrkesmässiga anseende. Kommissionen uppgav att den dels hade skickat ett utförligt svar på ovannämnda frågeformulär till denna journalist, vari sökanden friades från misstankar, dels på eget initiativ hade begärt och fått, den 18 november 2002, rätt till genmäle i den luxemburgska tidningen *Le Quotidien* efter publiceringen av en artikel vari sökandens anseende ifrågasattes genom återgivandet av liknande anklagelser som Tillack hade framfört.

96 Genom skrivelse av den 1 oktober 2003 beslutade kommissionen att dels inte bifalla de nya ansökningar om bistånd som sökanden ingav den 15 och den 21 juli 2003, efter publiceringen i olika europeiska tidningar av tidningsartiklar vari hans namn nämndes och det uppgavs att han var inblandad i en ekonomisk skandal vid Eurostat, dels invänta utgången av de pågående utredningarna vid Eurostat för att eventuellt ingripa.

97 Genom ett pressmeddelande som den 27 oktober 2004 lades ut på webbplatsen *Midday Express* beslutade kommissionen, inom ramen för sin biståndsskyldighet, att offentliggöra sitt beslut att avsluta det disciplinära förfarande som hade inletts mot sökanden, vilket skedde efter det att kommissionen hade erhållit resultaten av Olafs utredning av de oegentligheter som sökanden klandrades för (se analogt domstolens beslut av den 7 oktober 1987 i mål 108/86, d.M. mot rådet och ESK, REG 1987, s. 3933, punkt 6, och domen i det ovannämnda målet Caronna mot kommissionen, punkterna 93–96).

98 Det är utrett att sökanden inte väckte, inom de tidsfrister som föreskrivs i artiklarna 90 och 91 i tjänsteföreskrifterna, talan om ogiltigförklaring av dessa olika beslut, vare sig de underförstådda eller uttryckliga besluten att neka bistånd eller de beslut om bistånd som han ansåg var otillräckliga. Eftersom det, såsom angetts ovan, rör sig om rättsakter som går sökanden emot, saknar han således rätt att framställa yrkanden om ersättning för den skada som dessa rättsakter har orsakat (domstolens dom av den 14 februari 1989 i mål 346/87, Bossi mot kommissionen, REG 1989, s. 303, punkt 32, och förstainstansrättens dom av den 13 juli 1993 i mål T-20/92, Moat mot kommissionen, REG 1993, s. II-799, punkt 46).

99 Vad däremot beträffar kommissionens påstådda dröjsmål med att fatta beslut om sin biståndsskyldighet och delge sitt beslut, ska det erinras om att gemenskapsdomstolen anser att ett dröjsmål i princip inte utgör en rättsakt som går någon emot (se bland annat, vad beträffar dröjsmål vid upprättandet av en betygsrapport, förstainstansrättens dom av den 1 december 1994 i mål T-79/92, Ditterich mot kommissionen, REGP 1994, s. I-A-289 och II-907, punkt 66, och av den 13 juli 2006 i mål T-285/04, Andrieu mot kommissionen, REGP 2006, s. I-A-2-161 och II-A-2-775, punkt 135). Härav följer att sökanden har rätt att åberopa dessa dröjsmål till stöd för sitt skadeståndsyrkande, eftersom det administrativa förfarande i två etapper som föreskrivs i artikel 90.1 och 90.2 i tjänsteföreskrifterna i detta fall har iakttagits med avseende på dessa.

100 Eftersom skadeståndsyrkandet, vilket grundar sig på ett påstått åsidosättande av en skyldighet för kommissionen att ingripa mycket snabbt, saknar direkt samband med innehållet i de uttryckliga beslut som kommissionen fattade med tillämpning av artikel 24 i tjänsteföreskrifterna, kan inte den omständigheten att sökanden inte har angripit dessa beslut inom tidsfristerna medföra att skadeståndsyrkandet ska avvisas (domstolens dom av den 13 juli 1972 i mål 79/71, Heinemann mot kommissionen, REG 1972, s. 579, punkterna 6 och 7, förstainstansrättens dom av den 24 januari 1991 i mål T-27/90, Latham mot kommissionen, REG 1991, s. II-35, punkterna 36–38, och av den 6 februari 2007 i de förenade målen T-246/04 och T-71/05, Wunenburger mot kommissionen, REGP 2007, s. I-A-2-21 och II-A-2-131, punkterna 46–50).

101 Vad slutligen beträffar kommissionens underlåtenhet att spontant lämna bistånd, har gemenskapdomstolarna slagit fast att det i princip ankommer på den tjänsteman som anser sig kunna åberopa artikel 24 i tjänsteföreskrifterna att lämna in en ansökan om bistånd till den institution vid vilken han är anställd. Endast under vissa särskilda omständigheter kan institutionen vara skyldig att på eget initiativ lämna bistånd i ett visst avseende utan att den berörda tjänstemannen framställt en ansökan härom. När sådana omständigheter inte föreligger, utgör institutionens underlåtenhet att spontant lämna bistånd till sina tjänstemän och anställda inte en rättsakt som går någon emot (domstolens dom av den 12 juni 1986 i mål 229/84, Sommerlatte mot kommissionen, REG 1986, s. 1805, punkt 20, förstainstansrättens dom av den 18 december 2008 i de förenade målen T-90/07 P och T-99/07 P, Belgien och kommissionen mot Genette, REG 2008, s. II-3859, punkterna 100–102, och förstainstansrättens beslut av den 31 maj 2006 i mål F-91/05, Frankin m.fl. mot kommissionen, REGP 2006, s. I-A-1-25 och II-A-1-83, punkt 24).

102 I förevarande fall har varken sökanden eller svaranden åberopat någon särskild omständighet som skulle ha motiverat att kommissionen ingrep spontant som en följd av att sökanden misstänkliggjordes i olika tidningsartiklar. Kommissionens underlåtenhet att spontant lämna bistånd som en följd av publiceringen av tidningsartiklar är följaktligen ett agerande som inte utgör ett beslut, vilket sökanden har rätt att angripa inom ramen för förevarande skadeståndstalan.

Skadeståndsyrkandet som grundar sig på att beslutet om ändrad tjänsteplacering var rättsstridigt

103 Sökanden har framställt ett skadeståndsyrkande som syftar till att gottgöra den yrkesmässiga misskreditering som han utsattes för till följd av det beslut om ändrad tjänsteplacering som avsåg honom

104 Det följer av fast rättspraxis att även om ett beslut om ändrad tjänsteplacering inte påverkar tjänstemannens ekonomiska intressen eller rang, kan beslutet, med hänsyn till tjänstens art och omständigheterna, skada sökandens ideella intressen och framtidsutsikter, eftersom det bland tjänster som anses som likvärdiga kan finnas vissa tjänster som lättare leder till befordran än andra, på grund av vilket slags ansvar som följer med arbetet. Beslutet påverkar med nödvändighet den berörda tjänstemannens administrativa ställning, eftersom det medför en förändring av såväl hans anställningsort som villkoren för arbetsuppgifternas fullgörande och dessa uppgifters art. Under dessa omständigheter kan det inte a priori anses att en sådan åtgärd inte kan gå den person som den är

riktad till emot (se, för ett liknande resonemang, bland annat domstolens dom av den 27 juni 1973 i mål 35/72, Kley mot kommissionen, REG 1973, s. 679, punkt 4, av den 28 maj 1980 i de förenade målen 33/79 och 75/79, Kuhner mot kommissionen, REG 1980, s. 1677, punkt 13, av den 21 maj 1981 i mål 60/80, Kindermann mot kommissionen, REG 1981, s. 1329, punkt 8, och av den 12 november 1996 i mål C-294/95 P, Ojha mot kommissionen, REG 1996, s. I-5863, punkt 58, förstainstansrättens dom av den 6 juli 1995 i mål T-36/93, Ojha mot kommissionen, REGP 1995, s. I-A-161 och II-497, punkt 42, och av den 19 juni 1997 i mål T-73/96, Forcat Icardo mot kommissionen, REGP 1997, s. I-A-159 och II-485, punkt 16).

105 Genom beslut av den 20 december 2002 ändrade kommissionens ordförande sökandens tjänsteplacering, Sökanden, som fram till dess hade varit direktör vid direktorat A vid Eurostat, placerades på GD Personal och administration som chefsrådgivare, med särskilda uppgifter på området för den administrativa reformen, särskilt vad gäller administrativa strukturer, verksamhetsjämförelser (så kallad benchmarking) och statistisk analys i samband med övervakningen av reformprocessen, med beaktande av följderna av utvidgningen.

106 Med hänsyn till den förändring av villkoren för arbetsuppgifternas fullgörande och dessa uppgifters art som beslutet medförde, påverkade beslutet om ändrad tjänsteplacering sökandens rättsliga ställning och utgör följaktligen en rättsakt som går sökanden emot.

107 Eftersom sökanden inte angrep detta beslut inom de tidsfrister som föreskrivs i artiklarna 90 och 91 i tjänsteföreskrifterna, saknar han rätt att därefter väcka talan om ersättning för den skada som denna rättsakt har orsakat, vilket gemenskapsdomstolen ständigt har erinrat om (se bland annat domen i det ovannämnda målet Moat mot kommissionen, punkt 46, och förstainstansrättens dom av den 28 maj 1998 i de förenade målen T-78/96 och T-170/96, W mot kommissionen, REGP 1998, s. I-A-239 och II-745, punkt 158).

Skadeståndsyrkandet som grundar sig på att beslutet att inleda det disciplinära förfarandet var rättsstridigt

108 Enligt fast rättspraxis är tillsättningsmyndighetens beslut att inleda ett disciplinärt förfarande endast ett förberedande led i förfarandet. Beslutet föregriper inte administrationens slutliga ståndpunkt och det kan således inte betraktas som en rättsakt som går någon emot i den mening som avses i artikel 91 i tjänsteföreskrifterna. Beslutet kan följaktligen endast angripas i förbigående inom ramen för en talan mot ett slutligt disciplinärt beslut som går tjänstemannen emot (förstainstansrättens dom av den 13 mars 2003 i mål T-166/02, Pessoa och Costa mot kommissionen, REGP 2003, s. I-A-89 och II-471, punkt 37, och av den 8 juli 2008 i mål T-48/05, Franchet och Byk mot kommissionen, REG 2008, s. II-1585, punkt 340).

109 En tjänsteman som har underlåtit att, inom de i artiklarna 90 och 91 i tjänsteföreskrifterna föreskrivna tidsfristerna, väcka talan om ogiltigförklaring av en rättsakt som går honom emot kan inte reparera denna underlåtenhet och på så sätt få nya tidsfrister för talan att börja löpa genom att väcka talan om skadestånd för en skada som samma rättsakt har förorsakat. Detsamma gäller om underlåtenheten inte avser själva den rättsakt som går tjänstemannen emot, utan en förberedande rättsakt till denna, vilken skulle ha kunnat angripas i förbigående vid en talan avseende nämnda rättsakt (förstainstansrättens dom av den 29 februari 1996 i mål T-547/93, Lopes mot domstolen, REGP 1996, s. I-A-63 och II-185, punkterna 174 och 175).

110 Det har vidare slagits fast att ett beslut varigenom tillsättningsmyndigheten, utan vidare åtgärder, avslutar ett disciplinärt förfarande inte utgör en rättsakt som går den tjänsteman mot vilken förfarandet inleddes emot, i den mening som avses i artiklarna 90 och 91 i tjänsteföreskrifterna,

eftersom artikeldelen i ett sådant beslut inte kan ändra tjänstemannens rättsliga ställning (förstainstansrättens beslut av den 18 december 1992 i mål T-8/92, Di Rocco mot ESK, REG 1992, s. II-2653, publicerat i utdrag, punkt 27).

111 Det framgår av den rättspraxis som angetts i de tre föregående punkterna att det administrativa förfarande som är tillämpligt för att erhålla ersättning för en skada som uppkommit till följd av ett beslut att inleda ett disciplinärt förfarande beror på arten av det slutliga beslut som administrationen fattar.

112 När det disciplinära förfarande som inletts avslutas genom ett beslut som går tjänstemannen emot, kan vederbörande åberopa att beslutet att inleda detta förfarande var rättsstridigt endast till stöd för ett direkt bestridande, inom tidsfristerna för klagomål och för väckande av talan som föreskrivs i artiklarna 90 och 91 i tjänsteföreskrifterna, av det beslut som går tjänstemannen emot och som fattades efter förfarandet.

113 Om administrationen däremot fattar ett beslut om att avsluta det disciplinära förfarandet utan vidare åtgärder, vilket beslut inte går sökanden emot, måste sökanden, för att erhålla ersättning för den skada som uppkommit till följd av ett beslut att inleda ett disciplinärt förfarande, först iaktta det administrativa förfarande i två etapper som föreskrivs i artiklarna 90 och 91 i tjänsteföreskrifterna.

114 I förevarande fall framgår det av handlingarna i målet att kommissionen, genom beslut av den 26 oktober 2004, utan vidare åtgärder avslutade det disciplinära förfarande som hade inletts mot sökanden. Det är utrett att detta beslut inte utgör en rättsakt som går sökanden emot och som kan bli föremål för ett direkt bestridande. Vidare har sökanden fullgjort det administrativa förfarandet i två etapper, såsom angetts i punkt 89. Följaktligen har sökanden rätt, inom ramen för förevarande mål, att yrka ersättning för den skada som han lidit till följd av det rättsstridiga beslutet att inleda det disciplinära förfarandet.

Övriga oegentligheter som har åberopats till stöd för skadeståndsyrkandet

115 Sökanden har yrkat ersättning för den skada som uppkommit först till följd av de oegentligheter som kommissionen begick vid den internrevision som utfördes vid Eurostat efter översändandet av Tillacks ovannämnda frågeformulär, vidare till följd av att det förekom läckor av konfidentiella uppgifter rörande sökanden från kommissionens avdelningar, och slutligen till följd av att han inte tilldelades bestämda arbetsuppgifter som motsvarade hans kompetens efter den ändrade tjänsteplaceringen. Eftersom dessa ageranden inte utgör beslut har sökanden rätt att åberopa dessa inom ramen för en skadeståndstalan, eftersom det administrativa förfarande som iakttogs beträffande dessa var korrekt.

Invändningen om rättegångshinder på grund av att begäran om skadestånd inte framställdes inom en rimlig tidsfrist

116 Enligt fast rättspraxis ska de tjänstemän eller anställda som vill erhålla ersättning från unionen för en skada som kan tillskrivas denna inge en sådan begäran inom en rimlig tidsfrist från det att de fick kännedom om den situation som de har anfört klagomål mot, trots att det i artikel 90.1 i tjänsteföreskrifterna inte föreskrivs någon tidsfrist för att inge en begäran (förstainstansrättens dom av den 5 oktober 2004 i mål T-144/02, Eagle m.fl. mot kommissionen, REG 2004, s. II-3381, punkterna 65 och 66, och personaldomstolens beslut av den 4 november 2008 i mål F-87/07, Marcuccio mot kommissionen, REGP 2008, s. I-A-1-351 och II-A-1-1915, punkt 27, vilket har överklagats till Europeiska unionens tribunal, där överklagandet nu är anhängigt som mål T-16/09 P).

117 Det föreligger nämligen en skyldighet att iaktta en rimlig tidsfrist i samtliga fall där föreskrifter i detta hänseende saknas, men rättssäkerhetsprincipen eller principen om skydd för berättigade förväntningar utgör hinder för att unionens institutioner eller fysiska eller juridiska personer agerar utan tidsmässiga

inskränkningar, vilket bland annat kan äventyra stabiliteten i redan etablerade rättsförhållanden. Vad gäller en talan om skadestånd som kan leda till betalningsskyldighet för unionen, är iakttagandet av en rimlig tidsfrist för att inkomma med en begäran om skadestånd även av betydelse för skyddet för de offentliga finanserna, vilket särskilt kommer till uttryck vad gäller en talan om utomobligatoriskt ansvar genom den preskriptionsfrist på fem år som föreskrivs i artikel 46 i domstolens stadga (domen i det ovannämnda målet Sanders m.fl. mot kommissionen, punkt 59). Huruvida tidsfristen är rimlig ska bedömas med hänsyn till de särskilda omständigheterna i varje enskilt fall och i synnerhet med hänsyn till tvistens betydelse för den berörde, sakens komplexitet samt parternas uppträdande (domen i det ovannämnda målet Eagle m.fl. mot kommissionen, punkt 66).

118 Vid beräkningen av denna tidsfrist anser gemenskapsdomstolen att det ankommer på tjänstemannen att inge en begäran om skadestånd till institutionen inom en rimlig tidsfrist från det att vederbörande fick kännedom om den situation som han har anfört klagomål mot (domen i det ovannämnda målet Eagle m.fl. mot kommissionen, punkterna 65 och 66, och personaldomstolens dom av den 1 februari 2007 i mål F-125/05, Tsarnavas mot kommissionen, REGP 2007, s. I-A-1-43 och II-A-1-231, punkt 69).

119 Som angetts ovan i punkt 89 ingav sökanden en begäran, med stöd av artikel 90.1 i tjänsteföreskrifterna, den 1 februari 2007 och ett klagomål, med stöd av artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna, den 28 augusti 2007. De tidigaste ageranden av kommissionen som inte utgör beslut och som åberopats av sökanden i hans talan ägde rum i november 2002 och sökanden fick kännedom om dessa i december 2002. De övriga ageranden som inte utgör beslut och som sökanden har påtalat fick han kännedom om under åren 2003 och 2004. Med hänsyn till omständigheterna i målet, och med beaktande av tvistens betydelse och ärendets komplexitet, vilket pågått under flera år, ska den begäran om skadestånd som framställdes inom en tidsfrist som understeg fem år i sin helhet anses ha ingetts inom en rimlig tidsfrist.

120 Härav följer att kommissionens invändning om rättegångshinder inte kan godtas.

De övriga invändningar om rättegångshinder som framställts avseende beslutet att inleda det disciplinära förfarandet

121 Kommissionen har hävdat att sökanden saknar rätt att angripa lagenligheten av beslutet av den 9 juli 2003 att inleda det disciplinära förfarandet, eftersom det rör sig om en förberedande rättsakt som inte kan bli föremål för talan. Vidare anser kommissionen att sökanden saknar intresse av att angripa denna rättsakts lagenlighet, eftersom förfarandet avslutades utan vidare åtgärder, genom beslut av den 26 oktober 2004.

122 Personaldomstolen konstaterar att den första invändningen om rättegångshinder är verkningslös, eftersom sökanden inte väckte talan om ogiltigförklaring av beslutet av den 9 juli 2003, utan en talan om bland annat ersättning för den skada som uppkommit till följd av denna rättsakt. Som angetts ovan i punkterna 107–113 har för övrigt sökanden i förevarande fall rätt att åberopa att en sådan förberedande rättsakt är rättsstridig, inom ramen för en skadeståndstalan.

123 Den andra invändning om rättegångshinder som framställts avseende beslutet att inleda det disciplinära förfarandet kan inte heller godtas. Att det disciplinära förfarandet avslutades i oktober 2004 fick nämligen inte skadan på sökandens anseende, som han kan ha drabbats av särskilt under hela den period då detta förfarande fortfarande pågick, att upphöra med retroaktiv verkan. Följaktligen har sökanden ett intresse av att, inom ramen för förevarande talan, åberopa att beslutet av den 9 juli 2003 att inleda det disciplinära förfarandet var rättsstridigt.

Kommissionens utomobligatoriska skadeståndsansvar

1. *Villkoren för att kommissionens utomobligatoriska skadeståndsansvar ska uppkomma*

Parternas argument

124 Sökanden har hävdat att det måste visas att institutionens handlande är rättsstridigt, att det verkligen föreligger en skada och att det finns ett orsakssamband mellan handlandet och den åberopade skadan för att kommissionens utomobligatoriska skadeståndsansvar ska uppkomma.

125 Beträffande det första villkoret har sökanden erinrat om att det enligt rättspraxis krävs att det har visats att det skett en tillräckligt klar överträdelse av en rättsregel som har till syfte att ge enskilda rättigheter. Det avgörande kriteriet, för att kravet på att överträdelsen ska vara tillräckligt klar ska anses uppfyllt, är att institutionen i fråga uppenbart och allvarligt har missbedömt gränserna för sitt utrymme för skönsmässig bedömning. Om institutionen endast förfogar över ett i hög grad begränsat, eller till och med obefintligt, utrymme för skönsmässig bedömning kan redan den omständigheten att gällande rätt har åsidosatts i sig räcka för att det ska vara fråga om en tillräckligt klar överträdelse.

126 Även kommissionen har gjort gällande att sökanden måste bevisa att det handlande som institutionen klandras för är rättsstridigt, att det verkligen föreligger en skada och att det finns ett orsakssamband mellan handlandet och den åberopade skadan för att kommissionens utomobligatoriska skadeståndsansvar ska uppkomma.

127 Beträffande det första av de tre villkoren för att bedöma huruvida en skadeståndstalan kan vinna bifall, har kommissionen uppgett att det enligt rättspraxis krävs att det har visats att det skett en tillräckligt klar överträdelse av en rättsregel som har till syfte att ge enskilda rättigheter. Det avgörande kriteriet för att kravet på att överträdelsen ska vara tillräckligt klar ska anses uppfyllt, när den berörda institutionen förfogar över ett stort utrymme för skönsmässig bedömning, är att institutionen i fråga uppenbart och allvarligt har missbedömt gränserna för sitt utrymme för skönsmässig bedömning. Det är enbart om institutionen endast förfogar över ett i hög grad begränsat, eller till och med obefintligt, utrymme för skönsmässig bedömning som redan den omständigheten att gemenskapsrätten har åsidosatts i sig kan räcka för att det ska vara fråga om en tillräckligt klar överträdelse (domstolens dom av den 4 juli 2000 i mål C-352/98 P, Bergaderm och Goupil mot kommissionen, REG 2000, s. I-5291, punkterna 43 och 44, och av den 10 december 2002 i mål C-312/00 P, kommissionen mot Camar och Tico, REG 2002, s. I-11355, punkt 54, samt förstainstansrättens dom av den 12 juli 2001 i de förenade målen T-198/95, T-171/96, T-230/97, T-174/98, och T-225/99, Comafrica och Dole Fresh Fruit Europe mot kommissionen, REG 2001, s. II-1975, punkterna 134–136).

Personaldomstolens bedömning

128 Enligt fast rättspraxis krävs det, för att en skadeståndstalan som väckts med stöd av artikel 236 EG (nu artikel 270 FEUF i ändrad lydelse) ska kunna vinna bifall, att flera villkor är uppfyllda, nämligen att det handlande som läggs institutionerna till last är rättsstridigt, att det verkligen föreligger en skada och att det finns ett orsakssamband mellan handlandet och den åberopade skadan (domstolens dom av den 1 juni 1994 i mål C-136/92 P, kommissionen mot Brazzelli Lualdi m.fl., REG 1994, s. I-1981, punkt 42, och av den 21 februari 2008 i mål C-348/06 P, kommissionen mot Girardot, REG 2008, s. I-833, punkt 52). Dessa tre villkor är kumulativa. Det räcker att ett av dessa villkor inte är uppfyllda för att en skadeståndstalan ska ogillas.

129 Beträffande det första av dessa tre villkor har kommissionen gjort gällande att det enligt rättspraxis krävs att det har visats att det skett en tillräckligt klar överträdelse av en rättsregel som har till syfte att ge enskilda rättigheter.

130 Det ska dock påpekas att domstolen har tillämpat detta resonemang endast i de mål där man försökt utverka institutionernas utomobligatoriska ansvar med stöd av artikel 288 EG (nu artikel 340 FEUF i ändrad lydelse), och inte med stöd av artikel 236 EG (nu artikel 270 FEUF i ändrad lydelse).

131 Det utgör nämligen fast rättspraxis att när institutionernas utomobligatoriska skadeståndsansvar är i fråga på grundval av artikel 236 EG (nu artikel 270 FEUF i ändrad lydelse), kan sådant ansvar uppkomma bara på grund av att en rättsakt som går någon emot (eller ett agerande som inte utgör ett beslut) är rättsstridig, utan att det är nödvändigt att ta ställning till huruvida det är fråga om en tillräckligt klar överträdelse av en rättsregel som har till syfte att ge enskilda rättigheter (se bland annat domen i det ovannämnda målet kommissionen mot Girardot, punkterna 52 och 53).

132 Denna rättspraxis hindrar inte att domstolen bedömer omfattningen av administrationens utrymme för skönsmässig bedömning på det aktuella området. Tvärtom utgör detta kriterium en väsentlig parameter vid prövningen av det aktuella beslutets eller agerandets lagenlighet, eftersom domstolens lagenlighetsprövning och dess intensitet är avhängig det mer eller mindre stora utrymme för skönsmässig bedömning som administration förfogar över med hänsyn till gällande rätt och de krav på tjänstens goda funktion som åligger administrationen.

133 Den rättspraxis som angetts ovan i punkt 127 och som kommissionen har hänvisat till i sina inlagor är följaktligen inte tillämplig på mål som grundar sig på bestämmelserna i artikel 236 EG (nu artikel 270 FEUF i ändrad lydelse). Härav följer att det i förevarande fall ankommer på personaldomstolen, vid prövningen av huruvida det första villkoret för att administrationen ska ådra sig utomobligatoriskt skadeståndsansvar är uppfyllt, att endast bedöma huruvida de ageranden som kommissionen har klandrats för utgör fel i tjänsten, med hänsyn till det utrymme för skönsmässig bedömning som administrationen förfogar över i det mål som är anhängigt vid personaldomstolen (se, för ett liknande resonemang, bland annat förstainstansrättens dom av den 7 februari 2007 i mål T-339/03, Clotuche mot kommissionen, REGP 2007, s. I-A-2-29 och II-A-2-179, punkterna 219 och 220, och av den 12 september 2007 i mål T-250/04, Combescot mot kommissionen, REGP 2007, s. I-A-2-191 och II-A-2-1251, punkt 86).

134 Även för det fall kommissionens resonemang i punkt 127 skulle godtas, ska det under alla omständigheter påpekas att varje enskild rättsstridighet som sökanden har åberopat skulle, om det fanns fog för den, utgöra en tillräckligt klar överträdelse av en av följande rättsregler som har till syfte att ge tjänstemannen rättigheter:

— Artikel 24 i tjänsteföreskrifterna.

— Beslutet av den 19 februari 2002.

— Förordning nr 45/2001.

— Principen om oskuldspresumtion.

— Principen om god förvaltningssed, i synnerhet rätten att bli behandlad på ett opartiskt sätt.

2. *Kommissionens rättsstridiga agerande*

Kommissionens underlåtenhet att spontant ingripa och rättsstridiga dröjsmål vad beträffar dess biståndsskyldighet

Parternas argument

135 Sökanden har hävdat att kommissionen, enligt artikel 24 i tjänsteföreskrifterna, är skyldig att bistå tjänstemän som utsätts för angrepp i pressen. Denna skyldighet innebär att administrationen snabbt måste ingripa för att förhindra att den skada som tjänstemannen åsamkas blir irreparabel. I detta fall agerade kommissionen för sent och begick därigenom ett fel som medför att den ådrar sig skadeståndsansvar. För det första borde kommissionen ha agerat på eget initiativ, redan vid publiceringen av de tidningsartiklar som ifrågasatte dess tjänstemans heder och yrkesmässiga anseende, utan att invänta på att bli officiellt tillfrågad av tjänstemannen. För det andra borde kommissionen ha ingripit med särskild skyndsamhet, eftersom de ansökningar om bistånd som ingavs till kommissionen föranleddes av publiceringen av ärekränkande tidningsartiklar. Kommissionen ingrep dock på ett otillräckligt sätt och för sent vid den första ansökan om bistånd. Vidare erhöll sökanden svaret på denna ansökan om bistånd först flera år efter det att ansökan hade framställts. Kommissionen avslog de två andra ansökningarna om bistånd mer än tre månader efter det att de hade ingetts. Det pressmeddelande som publicerades den 27 oktober 2004, vari det kortfattat angavs att det disciplinära förfarande som inletts mot sökanden hade avslutats, publicerades för det tredje alltför sent och var inte tillräckligt för att gottgöra skadan på sökandens heder och yrkesmässiga anseende.

136 Kommissionen har gjort gällande att den besvarade de ansökningar om bistånd som sökanden ingav med stöd av artikel 24 i tjänsteföreskrifterna i tid och på ett lämpligt sätt. För det första besvarade kommissionen spontant och snabbt Hans-Martin Tillacks frågeformulär, vari sökanden anklagades för favorisering vid tilldelningen av kontrakt vid Eurostat. För det andra reagerade kommissionen omedelbart efter publiceringen, på tidskriften *Sterns* webbplats och i tidningen *Le Quotidien*, av tidningsartiklar som återgav anklagelserna om favorisering och ”disciplinär förflyttning” av sökanden. Kommissionen gavs för övrigt rätt till genmäle i sistnämnda tidning och kunde således offentligt dementera anklagelserna. Kommissionen har vidare erinrat om att den enligt rättspraxis inte är skyldig att agera till följd av publiceringen av varje tidningsartikel som innehåller ärekränkande anklagelser mot en av dess tjänstemän eller anställda, utan enbart är skyldig att ge vederbörande lämpligt bistånd. I detta fall utgjorde det tillstånd som sökanden gavs att vid liknande angrepp använda sig av den ståndpunkt som kommissionen hade gett uttryck för i det genmäle som publicerades i tidningen *Le Quotidien* ett tillräckligt bistånd. För det tredje anser kommissionen att den på lämpligt sätt besvarade de ansökningar om bistånd som sökanden ingav i juli 2003 genom att avslå dessa. Ett pressmeddelande vari sökandens situation särskildes från situationen för de två andra direktörer vid Eurostat som var föremål för utredning av Olaf skulle nämligen ha riskerat att ytterligare stigmatisera de två berörda tjänstemännen och inverka menligt på kommissionens anseende. För det fjärde publicerade kommissionen på eget initiativ ett pressmeddelande på webbplatsen *Midday Express* den 27 oktober 2004, i vilket den tillkännagav att det disciplinära förfarande som inletts mot sökanden hade avslutats.

137 Vid förhandlingen uppgav dessutom kommissionen att den inte kunde anses ha ingripit för sent, eftersom den besvarade ansökningarna om bistånd inom den tidsfrist på fyra månader som föreskrivs i artikel 90.1 i tjänsteföreskrifterna.

Personaldomstolens bedömning

138 Som angetts ovan i punkt 98 i förevarande dom saknar sökanden rätt att kritisera innehållet i de beslut som kommissionen fattade med anledning av hans ansökningar om bistånd. Personaldomstolen kommer således här att endast pröva sökandens anklagelser rörande administrationens agerande som inte utgör beslut, i synnerhet administrationens dröjsmål med att ta ställning till dessa ansökningar.

139 Enligt fast rättspraxis har administrationen ett stort utrymme för skönsmässig bedömning att välja åtgärder och metoder för bedömningen enligt artikel 24 i tjänsteföreskrifterna. Vid allvarliga och ogrundade anklagelser rörande en tjänstemans yrkesmässiga heder under tjänsteutövningen ska dock administrationen tillbakavisa dessa anklagelser och vidta alla åtgärder för att återupprätta den berörda personens skadade anseende (se bland annat domen i det ovannämnda målet Caronna mot kommissionen, punkterna 64, 65 och 92 samt där angiven rättspraxis). Administrationen ska i synnerhet handla med all energi som krävs och bemöta det inträffade med den skyndsamhet och omsorg som omständigheterna kräver (förstainstansrättens dom av den 21 april 1993 i mål T-5/92, Tallarico mot parlamentet, REG 1993, s. II-477, punkt 31, av den 28 februari 1996 i mål T-294/94, Dimitriadis mot revisionsrätten, REGP 1996, s. I-A-51 och II-151, punkterna 39 och 45, och av den 17 mars 1998 i mål T-183/95, Carraro mot kommissionen, REGP 1998, s. I-A-123 och II-329, punkt 33).

140 Ansökningar om bistånd som inges av en tjänsteman på grund av förtal eller angrepp på tjänstemannens heder och yrkesmässiga anseende i pressen förutsätter i princip ett särskilt snabbt bemötande från administrationens sida, för att det ska få ändamålsenlig verkan och möjliggöra för tjänstemannen att i förekommande fall undgå risken för preskription som hänger samman med att det vid vissa nationella domstolar förekommer korta tidsfrister för att väcka talan vid tryckfrihetsbrott.

141 Vidare har gemenskapsdomstolen slagit fast att administrationens dröjsmål med att agera, då det inte föreligger särskilda omständigheter, utgör ett fel i tjänsten som kan medföra att administrationen ådrar sig skadeståndsansvar (se bland annat, beträffande dröjsmål med att upprätta en betygsrapport, domstolens dom av den 6 februari 1986 i de förenade målen 173/82, 157/83 och 186/84, Castille mot kommissionen, REG 1986, s. 497, och domen i det ovannämnda målet Latham mot kommissionen, punkterna 49 och 50, och se, vad beträffar dröjsmål med att rätta felaktiga uppgifter, domen i det ovannämnda målet Heinemann mot kommissionen, punkt 12).

142 Det är mot bakgrund av dessa överväganden som kommissionens agerande ska bedömas.

143 Vid förhandlingen hävdade kommissionen allmänt att den inte hade agerat med dröjsmål, eftersom den hade tagit ställning till sökandens olika ansökningar om bistånd och delgett sina beslut inom den tidsfrist på fyra månader som föreskrivs i artikel 90.1 i tjänsteföreskrifterna.

144 I det avseendet anser personaldomstolen att bestämmelserna i artikel 90.1 i tjänsteföreskrifterna endast har till syfte, då administrationen inte har besvarat en ansökan, att vid utgången av en tidsfrist på fyra månader ge upphov till ett tyst avslag som kan angripas vid domstolen, efter att ha iakttagit det administrativa förfarande som föreskrivs i artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna (se bland annat domen i det ovannämnda målet Ronchi mot kommissionen, punkt 31). Vad beträffar administrationens utomobligatoriska skadeståndsansvar för dröjsmål kan däremot dessa bestämmelser inte tolkas så, att administrationen i allmänhet förfogar över en tidsfrist på fyra månader för att agera, oavsett omständigheterna i det enskilda fallet. En sådan tolkning skulle strida mot rättspraxis, enligt vilken administrationen, då det inte föreskrivs någon tvingande tidsfrist, ska fatta ett avgörande inom en rimlig tidsfrist, vilken ska bedömas från fall till fall med hänsyn till de särskilda omständigheterna i det enskilda fallet (se bland annat analogt förstainstansrättens dom av den 10 juni 2004 i mål T-307/01, François mot kommissionen, REG 2004, s. II-1669, punkterna 48 och 49, och personaldomstolens dom av den 14 februari 2007 i mål F-1/06, Fernández Ortiz mot kommissionen, REGP 2007, s. I-A-1-53 och II-A-1-293, punkterna 41, 42 och 44).

145 Det förhållandet att kommissionen besvarade ansökningarna om bistånd inom en tidsfrist på fyra månader är följaktligen inte sådant att det i sig kan styrka att kommissionen agerade med den skyndsamhet och omsorg som krävs. Det ska därför undersökas huruvida administrationen, i varje enskilt fall som har åberopats, agerade inom en rimlig tidsfrist.

– Kommissionens underlåtenhet att spontant ingripa

146 Som påpekats ovan i punkt 101 i förevarande dom är administrationen i princip inte skyldig att på eget initiativ lämna en av sina tjänstemän bistånd i ett visst avseende, såvida inte särskilda omständigheter föreligger (domarna i de ovannämnda målen Sommerlatte mot kommissionen, punkterna 21 och 22, och Belgien och kommissionen mot Genette, punkterna 101 och 102, samt beslutet i det ovannämnda målet Frankin m.fl. mot kommissionen, punkt 24). Eftersom det i förevarande fall inte har styrkts eller ens gjorts gällande att det förelåg några sådana omständigheter, begick kommissionen inte något fel då den underlät att spontant agera till följd av att sökanden misstänkliggjordes i olika europeiska tidningar.

147 För övrigt ska det noteras att kommissionen, i motsats till vad sökanden har gjort gällande, efter det att Hans-Martin Tillack hade skickat sina frågor vari sökandens yrkesmässiga anseende ifrågasattes, spontant och snabbt ingrep, till och med före sökandens första ansökan om bistånd, vilken ingavs den 11 november 2002, för att dementera de framställda anklagelserna om favorisering. Eurostat anordnade nämligen den 28 och den 29 oktober 2002 möten för att sammanställa kommissionens svar på Tillacks frågor, vilka svar översändes den 11 november 2002.

– Kommissionens reaktion efter ansökan om bistånd av den 11 november 2002

148 Sökanden ingav en ansökan om bistånd efter det att Hans-Martin Tillack, den 25 oktober och den 7 november 2002, hade skickat frågeformulär till kommissionen i vilka det bland annat antyddes att sökanden hade favoriserat grekiska bolag vid Eurostats tilldelning av kontrakt. Den 13 november 2002 publicerade Hans-Martin Tillack en tidningsartikel på tidskriften *Sterns* webbplats i vilken han återgav merparten av ovannämnda anklagelser om favorisering och direkt ifrågasatte sökandens heder och yrkesmässiga anseende. Den 14 och den 20 november 2002 publicerades tidningsartiklar i *Le Quotidien* respektive *L'Investigateur* som innehöll anklagelser av samma art och vari det dessutom angavs att sökanden hade ”avsatts från sin post”.

149 Kommissionen besvarade Hans-Martin Tillacks frågor den 11 november 2002. Genom skrivelse av den 15 november 2002 bad den dessutom om rätt till genmäle i tidningen *Le Quotidien*, vilken biföll denna begäran den 18 november 2002. Med hänsyn till att kommissionen ingrep inom några dagar anser personaldomstolen att administrationen i detta fall agerade med den skyndsamhet som krävdes.

150 Det är visserligen beklagligt att kommissionen inte vidtog alla åtgärder som situationen krävde, särskilt genom att inte reagera på de artiklar som publicerades på tidskriften *Sterns* webbplats och i tidningen *L'Investigateur*. Denna avsaknad på reaktion, vilken ska betraktas som ett underförstått beslut att neka bistånd (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet Ronchi mot kommissionen, punkterna 25–31), kan, såsom angetts ovan i punkt 83, inte längre angripas inom ramen för förevarande skadeståndstalan, eftersom den inte har varit föremål för en talan om ogiltigförklaring inom de tidsfrister som föreskrivs i artiklarna 90 och 91 i tjänsteföreskrifterna.

151 Administrationen agerade däremot inte med erforderlig skyndsamhet då den först genom skrivelse av den 20 december 2002 underrättade sökanden om de åtgärder som den hade bedömt vara nödvändiga att vidta med anledning av hans ansökan om bistånd. Med hänsyn till omständigheterna i förevarande fall uppgav kommissionen för sent till sökanden att den inte avsåg att vidta några andra åtgärder än dem som den redan hade vidtagit, då det tog mer än en månad att besvara den ansökan om bistånd

som framställts, trots att detta ställningstagande utgjorde en viktig uppgift för att möjliggöra för sökanden att med full kännedom om omständigheterna eventuellt agera mot ovannämnda tidningsföretag.

152 Detta rättsstridiga dröjsmål är sådant att administrationen ådrar sig skadeståndsansvar.

– Kommissionens reaktion efter ansökningarna om bistånd av den 15 och den 21 juli 2003

153 Sökanden ingav ansökningar om bistånd den 15 och den 21 juli 2003, till följd av dels publiceringen av tidningsartiklar i *Financial Times* och *Le Monde* den 10 och den 11 juli 2003 vari en allvarlig ekonomisk skandal vid Eurostat avslöjades, dels inledandet, mot den bakgrunden, av ett disciplinärt förfarande mot honom, liksom mot en annan direktör och Eurostats generaldirektör.

154 Kommissionen tog dock ställning till dessa ansökningar om bistånd först den 1 oktober 2003. Med hänsyn till de ingivna ansökningarnas art, vilka avsåg en risk för förtal och angrepp på en tjänstemans heder och yrkesmässiga anseende, anser personaldomstolen att administrationen, eftersom det tog den mer än två månader att ta ställning till dessa ansökningar, inte agerade med den skyndsamhet som krävs på området (se ovan punkt 140 i förevarande dom) och gjorde sig skyldig till ett fel som medför att den ådrar sig skadeståndsansvar.

– Pressmeddelandet av den 27 oktober 2004

155 Det är utrett att kommissionen publicerade ett pressmeddelande, vari det informerades om att det disciplinära förfarande som inletts mot sökanden hade avslutats, dagen efter det att detta beslut hade fattats. Med hänsyn till omständigheterna i förevarande fall vidtogs denna publiceringsåtgärd för att återupprätta sökandens heder utan dröjsmål. Även om det är beklagligt att kommissionen beslutade att inte vidta mer betydande publiceringsåtgärder, kan detta otillräckliga beslut om bistånd inte angripas inom ramen för förevarande talan, såsom angetts ovan i punkterna 93 och 98 i förevarande dom.

156 Av det ovan anförda följer att kommissionen, genom att underrätta sökanden alltför sent om de åtgärder som den hade vidtagit med anledning av hans första ansökan om bistånd och genom att inte i tid besvara de ansökningar om bistånd som ingavs i juli 2003, gjorde sig skyldig till fel som medför att den ådrar sig skadeståndsansvar (se analogt domarna i de ovannämnda målen Caronna mot kommissionen, punkt 99, och Ronchi mot kommissionen, punkt 52).

Läckorna av konfidentiella uppgifter

Parternas argument

157 Sökanden har hävdat att det vid två tillfällen förekom läckor av konfidentiella uppgifter rörande honom. En första läcka skedde i november 2002 rörande det utkast till beslut om ändrad tjänsteplacering hos Eurostats generaldirektör som planerades i hans fall. I tidningsartiklar hänvisades det således till hans tjänsteplacering som chefsrådgivare hos Eurostats generaldirektör, trots att han i själva verket hade utsetts till chefsrådgivare vid GD Personal och administration. En andra läcka rörande beslutet att inleda ett disciplinärt förfarande skedde i juli 2003. Artiklar i internationell press gav felaktigt intrycket av att sökanden var inblandad i den ekonomiska skandalen rörande företaget Planistat. Dessa uppgiftsläckor kan endast härröra från kommissionens avdelningar. Vidare strider dessa läckor mot artikel 2 b i förordning nr 45/2001, med hänsyn till att det var personuppgifter som lämnades ut.

158 Kommissionen har för det första gjort gällande att sökanden inte har visat att uppgifterna i de tidningsartiklar som han har ingett hade sin grund i läckor från kommissionens avdelningar. I dessa artiklar omnämns nämligen aldrig källorna. För det andra anser kommissionen att de påstådda läckorna under alla omständigheter inte utgör en klar överträdelse av gemenskapsrätten som medför att administrationen ådrar sig skadeståndsansvar. För det tredje anser kommissionen, beträffande den första påstådda uppgiftsläckan, att de uppgifter som lämnades ut inte skadade sökandens anseende.

Personaldomstolens bedömning

159 Sökanden har i sina inlagor och vid förhandlingen inskränkt sig till att åberopa de rättsstridiga läckor av personuppgifter från kommissionens avdelningar som skedde vid två tillfällen, i november 2002 och juli 2003. Till stöd för sitt skadeståndsyrkande har sökanden däremot inte åberopat utlämnandet av personuppgifter rörande honom som kunde ha ägt rum vid publiceringen av de pressmeddelanden som härrörde från kommissionen.

160 Inledningsvis erinrar personaldomstolen om att det har slagits fast att en rättsstridig läcka av personuppgifter utgör en behandling av personuppgifter som strider mot bestämmelserna i förordning nr 45/2001 (se, för ett liknande resonemang, förstainstansrättens dom av den 12 september 2007 i mål T-259/03, Nikolaou mot kommissionen, ej publicerat i rättsfallssamlingen, punkt 208).

161 Vidare ankommer det inom ramen för en skadeståndstalan på sökanden att visa att villkoren för att den berörda institutionens utomobligatoriska skadeståndsansvar ska kunna göras gällande är uppfyllda. I förevarande fall ska således sökanden i princip visa att de uppgifter rörande honom som publicerades i pressen härrör från läckor som kan tillskrivas administrationen (se, för ett liknande resonemang, domarna i de ovannämnda målen Nikolaou mot kommissionen, punkt 141, och Franchet och Byk mot kommissionen, punkt 182). Det finns dock ett undantag från denna regel när skadan kan ha haft flera olika orsaker och gemenskapsinstitutionen inte har lagt fram något bevis som gör att det kan fastställas vilken av dessa orsaker som denna skada kan tillskrivas, trots att gemenskapsinstitutionen var bäst lämpad att förebringa bevisning i detta avseende, så att den osäkerhet som kvarstår ska läggas på dess ansvar (domen i det ovannämnda målet Franchet och Byk mot kommissionen, punkt 183).

162 Det är mot bakgrund av dessa principer som personaldomstolen ska undersöka förekomsten av de läckor som sökanden har gjort gällande.

163 För det första har sökanden hävdat att det skedde en läcka av personuppgifter, nämligen det otillåtna röjandet av utkastet till beslut, vilket under tiden övergavs, att ändra sökandens tjänsteplacering till en tjänst som chefsrådgivare hos Eurostats generaldirektör, eftersom dessa uppgifter publicerades i en tidningsartikel i den luxemburgska tidningen *Le Quotidien* den 14 november 2002.

164 Det ska dock noteras att kommissionen publicerade ett pressmeddelande den 13 november 2002, vari det nämndes att tjänsteplaceringen för ett visst antal direktörer vid Eurostat skulle ändras. I detta pressmeddelande angavs officiellt, om än felaktigt, att sökanden hade blivit föremål för en ändrad tjänsteplacering inom Eurostats avdelningar. Under dessa omständigheter och med hänsyn till innehållet i detta officiella pressmeddelande, framgår det inte att de uppgifter som den 14 november 2002 publicerades i den luxemburgska tidningen *Le Quotidien* härrörde från en läcka av konfidentiella uppgifter inom kommissionens avdelningar.

165 Även om det skulle antas att en sådan läcka skedde, har sökanden under alla omständigheter inte visat att det föreligger ett orsakssamband mellan denna läcka och den skada som han har gjort gällande. Den påstådda skadan på hans anseende följer nämligen inte av själva läckan, utan av en kombination

av det beslut om ändrad tjänsteplacering som fattades, den offentliga publicitet som detta beslut gavs och publiceringen av en tidningsartikel av Hans-Martin Tillack som särskilt misstänkliggjorde sökanden.

166 För det andra har sökanden gjort gällande att kommissionens avdelningar gav upphov till nya rättsstridiga läckor av personuppgifter i juli 2003, eftersom det i olika tidningsartiklar, särskilt en artikel som den 10 juli 2003 publicerades i tidningen *Financial Times*, angavs att kommissionen hade inlett ett disciplinärt förfarande mot sökanden och att sökanden var inblandad i den ekonomiska skandalen med anknytning till företaget Planistat.

167 Kommissionen publicerade ett pressmeddelande den 9 juli 2003, i vilket den särskilt uppgav att den hade inlett ett disciplinärt förfarande mot tre tjänstemän, att den tillfälligt hade upphävt, så länge utredningarna pågick, de avtal som ingåtts mellan Eurostat och företaget Planistat, ett konsultföretag inom ekonomi och statistik, och att det av två rapporter som utarbetats av kommissionens avdelningar redan gick att fastställa allvarliga åsidosättanden av de finansiella bestämmelserna inom Eurostat.

168 Vid en läsning av detta pressmeddelande framgår det dock att varken sökandens namn eller någon annan uppgift som gör det möjligt att identifiera honom som en av de tjänstemän som var föremål för ett disciplinärt förfarande anges däri. Under dessa omständigheter kan det förhållandet att sökandens namn citeras i artikeln i *Financial Times* endast vara en följd av en otillåten uppgiftsläcka. Vidare kan denna läcka endast härröra från kommissionens avdelningar, eftersom ingen annan institution handlade ärendet och sökanden inte hade något intresse av att lämna ut denna typ av uppgifter till pressen.

169 Kommissionen har visserligen hävdat att sökanden formellt sett inte har visat att kommissionens avdelningar låg bakom det rättsstridiga utlämnandet av sökandens namn. Enligt de principer som framhållits i den rättspraxis som angetts i punkt 161 i förevarande dom har emellertid inte sökanden, utan svarandeinstitutionen bevisbördan i denna typ av situation då det föreligger osäkerhet.

170 Slutligen, även om kommissionen har hävdat att journalisterna, efter att ha läst pressmeddelandet av den 9 juli 2003, på egen hand kunde sluta sig till sökandens namn genom att enbart göra sökningar på Internet, kan det inte på grundval av dessa obestämda påståenden anses att kommissionen inte låg bakom det rättsstridiga utlämnandet av sökandens namn. Det ska nämligen noteras att artikeln i *Financial Times* publicerades omedelbart efter pressmeddelandet av den 9 juli 2003 och artikeln är mycket bestämd när det gäller inledandet av ett disciplinärt förfarande mot sökanden. Vidare framgår det inte av handlingarna i målet att *Financial Times* hörde till de tidningsföretag som nästan ett år tidigare spred misstankarna om att sökanden favoriserat grekiska företag.

171 Kommissionen har således åsidosatt bestämmelserna i förordning nr 45/2001 genom att på ett rättsstridigt sätt lämna ut namnet på sökanden som en av de tjänstemän som var föremål för ett disciplinärt förfarande. Detta fel medför att kommissionen ådrar sig skadeståndsansvar.

Rapporten från Eurostats tjänst för internrevision

Parternas argument

172 Sökanden har hävdat att Eurostats tjänst för internrevision begick ett antal fel vid utarbetandet av sin rapport. För det första gjordes denna revision i strid med reglerna om revision. Eurostats generaldirektör hade i synnerhet inte gett tjänsten för internrevision i uppdrag att utarbeta en rapport till följd av de frågor som Hans-Martin Tillack ställde.

173 För det andra är rapporten partisk och strider mot principen om oskuldspresumtion. D., som utarbetade rapporten, hade en förutfattad mening om sökanden och önskade, redan då internrevisionen påbörjades, avfatta en rapport som var till sökandens nackdel. Denna bristande opartiskhet präglade även D.:s reaktioner på sökandens synpunkter rörande utkastet till revisionsrapport.

174 För det tredje åsidosatte kommissionen principen om skydd för berättigade förväntningar och principen om god förvaltningssed genom att inte ge sökanden tillfälle att yttra sig innan slutversionen av rapporten avfattades och genom att inte beakta de skriftliga synpunkter som sökanden hade framfört i ett e-postmeddelande av den 24 juni 2003.

175 Kommissionen har inledningsvis påpekat att den omtvistade rapporten från Eurostats tjänst för internrevision utgör en revisionsrapport och inte en rapport till följd av en administrativ utredning. Administrationen var följaktligen inte skyldig att iaktta bestämmelserna om administrativa utredningar, såsom kommissionens beslut av den 19 februari 2002 om genomförande av administrativa utredningar och disciplinära förfaranden.

176 Vidare har kommissionen gjort gällande att rapporten från Eurostats tjänst för internrevision utarbetades i enlighet med gällande bestämmelser.

177 För det första hade internrevisionen uttryckligen beordrats av Eurostats generaldirektör, vilket för övrigt framgår av handlingen med titeln ”Kronologisk översikt över revisionsåtgärder/händelser rörande tilldelningen av kontrakt inom ramen för Supcom-programmet 1995–1998”, vari det anges att ”Yves Franchet kräver att internrevisionen ska gå till botten med vissa frågor”.

178 För det andra iakttogs rätten till försvar, eftersom sökanden erhöll en kopia av utkastet till internrevisionsrapport, i enlighet med bestämmelserna i revisionsstadgan för Eurostats tjänst för internrevision av den 17 juni 2002 (nedan kallad revisionsstadgan) och gavs möjlighet att yttra sig över detta. Slutligen analyserade tjänsten för internrevision de kommentarer som sökanden hade framfört. Det förhållandet att sökanden inte hördes innan internrevisionsrapporten färdigställdes är inte sådant att det styrker att kommissionen åsidosatte rätten till försvar, eftersom det inte finns någon bestämmelse eller föreskrift eller någon grundläggande princip i gemenskapsrätten som uppställer en sådan skyldighet.

179 För det tredje anser kommissionen att internrevisionsrapporten varken är partisk eller strider mot principen om oskuldspresumtion. Vid en läsning av rapporten framgår nämligen att den avfattades på ett helt neutralt sätt och att den inte hade till syfte att efterforska huruvida sökanden hade begått rättsstridiga handlingar, utan endast att allmänt utvärdera de risker som anklagelserna mot Eurostat och en av dess tjänstemän utgjorde.

Personaldomstolens bedömning

180 För det första anser personaldomstolen, med hänsyn till dels de uttryckliga ordalag som användes i utkastet till rapport och i rapporten från Eurostats tjänst för internrevision, dels det förfarande som tillämpades, att administrationen gjorde en internrevision och inte en administrativ utredning, såsom den har hävdat. IDOC medverkade för övrigt inte på något sätt i genomförandet av denna revision. Härav följer att sökanden inte med framgång kan åberopa ett åsidosättande av bestämmelserna i beslutet av den 19 februari 2002 för att kommissionen ska ådra sig skadeståndsansvar.

181 För det andra har sökanden hävdat att rapporten från Eurostats tjänst för internrevision var rättsstridig, eftersom Eurostats generaldirektör inte skriftligen hade begärt att tjänsten för internrevision skulle göra en sådan revision.

182 Det finns dock inte någon bestämmelse i unionsrätten, inte ens i revisionsstadgan, som kräver att Eurostats generaldirektör skriftligen ska begära att tjänsten för internrevision ska göra en revision. Vidare framgår det av handlingarna i målet, i synnerhet handlingen ”Kronologisk översikt över revisionsåtgärder/händelser rörande tilldelningen av kontrakt inom ramen för Supcom-programmet 1995–1998”, att Eurostats generaldirektör faktiskt låg bakom att den omtvistade revisionen ursprungligen inleddes. I sitt skriftliga vittnesmål, vilket ingetts som bilaga till repliken, uppgav för övrigt Yves Franchet, Eurostats före detta generaldirektör, att han minns ”att han bad D. att undersöka huruvida det fanns en solid grund för de frågor som Hans-Martin Tillack tog upp”. Vid förhandlingen kunde kommissionen visserligen inte förklara med stöd av vilket beslut revisionen, vilken lämnades åt sidan under flera månader, hade återupptagits den 21 maj 2003, genom att sökanden delgavs utkastet till revisionsrapport. Den nya generaldirektören, vilken tillträdde just den 21 maj 2003, hade dock som främsta uppgift att bringa klarhet i de missförhållanden som förekom inom Eurostat. Med hänsyn till omständigheterna i förevarande fall framgår det inte att revisionen rättsstridigt återupptogs enbart på initiativ av D. Anmärkningen kan följaktligen inte godtas.

183 För det tredje har sökanden gjort gällande att principen om oskuldspresumtion åsidosattes vid förfarandet för att utarbeta rapporten från Eurostats tjänst för internrevision.

184 Personaldomstolen erinrar om att principen om oskuldspresumtion, såsom den följer av bland annat artikel 6.2 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, som undertecknades i Rom den 4 november 1950 (nedan kallad Europakonventionen), hör till de grundläggande rättigheter som enligt domstolens praxis och artikel 6.2 EU erkänns i unionens rättsordning (se bland annat domstolens dom av den 8 juli 1999 i mål C-199/92 P, Hüls mot kommissionen, REG 1999, s. I-4287, punkterna 149 och 150, förstainstansrättens dom av den 4 oktober 2006 i mål T-193/04, Tillack mot kommissionen, REG 2006, s. II-3995, punkt 121, och domen i det ovannämnda målet Franchet och Byk mot kommissionen, punkt 209).

185 Enligt rättspraxis från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna reglerar artikel 6.2 i Europakonventionen hela straffprocessen, oberoende av utgången av brottmålsförfarandet, och inte endast prövningen av huruvida anklagelsen är välgrundad. Enligt denna bestämmelse garanteras var och en att inte bli utpekad eller behandlad som skyldig till ett brott innan hans skuld har fastställts av en domstol. Enligt denna bestämmelse krävs det följaktligen bland annat att ledamöterna av en domstol vid utövandet av sina uppgifter inte ska utgå från den förutfattade uppfattningen att den tilltalade har gjort sig skyldig till en gärning för vilken han anklagas. Oskuldspresumtionen skadas av uttalanden eller av beslut som återspeglar känslan av att personen är skyldig, som får allmänheten att tro på hans skuld eller som föregriper den behöriga domstolens prövning av de faktiska omständigheterna (se bland annat Europadomstolens dom av den 10 februari 1995 i målet Allenet de Ribemont mot Frankrike, serie A nr 308, § 38–41, av den 10 oktober 2000 i målet Daktaras mot Litauen, Recueil des arrêts et décisions, 2000-X, § 44, och av den 21 september 2006 i målet Pandy mot Belgien, nr 13583/02, § 41 och 42).

186 I förevarande fall är det dock ostridigt att åtal inte har väckts mot sökanden.

187 Unionsdomstolarna har vidare konsekvent slagit fast att ett åsidosättande av artikel 6 i Europakonventionen inte med framgång kan åberopas inom ramen för ett administrativt eller disciplinärt förfarande, eftersom den institution som inleder ett sådant förfarande inte kan anses vara en ”domstol” i den mening som avses i nämnda artikel 6 (se bland annat domstolens beslut av den 16 juli 1998 i mål C-252/97 P, N mot kommissionen, REG 1998, s. I-4871, punkt 52, förstainstansrättens dom av den 17 oktober 1991 i mål T-26/89, de Compte mot parlamentet, REG 1991, s. II-781, punkt 94, och av den 15 maj 1997 i mål T-273/94, N mot kommissionen, REGP 1997, s. I-A-97 och II-289, punkt 95, samt personaldomstolens dom av den 8 november 2007 i mål F-40/05, Andreasen mot kommissionen, REGP 2007, s. I-A-1-337 och II-A-1-1859, punkterna 125–127, vilken har överklagats till Europeiska unionens tribunal, där överklagandet nu är anhängigt som mål T-17/08 P).

188 Den grund som avser att principen om oskuldspresumtion, såsom den följer av bland annat artikel 6.2 i Europakonventionen, åsidosattes under internrevisionsförfarandet är under dessa omständigheter verkningslös, eftersom Eurostats tjänst för internrevision inte utgör en ”domstol” i den mening som avses i nämnda artikel 6.

189 Icke desto mindre kräver principen om opartiskhet att en förvaltningsmyndighet, då den gör en revision, inte hyser förutfattade meningar om den som kontrollen avser. Myndigheten får avvika från denna hållning först efter att ha styrkt de missförhållanden som den konstaterar (se analogt, vad beträffar inledandet av det disciplinära förfarandet, domen i det ovannämnda målet Pessoa och Costa mot kommissionen, punkt 56).

190 I detta fall har sökanden hävdat att D., redan när revisionen påbörjades, hade förutfattade meningar om innehållet i slutsatserna i rapporten från Eurostats tjänst för internrevision.

191 Personaldomstolen anser att det förhållandet att enbart den tyska journalisten Tillacks frågor användes för att avgränsa vad internrevisionen skulle avse eller att internrevisionsrapporten delvis ifrågasatte kommissionens svar på Tillacks frågor inte räcker för att styrka att Eurostats tjänst för internrevision brast i sin opartiskhet i förhållande till sökanden. Som angetts ovan i punkt 182 i förevarande dom var det på begäran av generaldirektören, och inte på initiativ av D., som revisionen begränsades till de frågor som Tillack hade ställt. Eftersom kommissionens svar på Tillacks frågor hade avfattats ett visst datum, kunde uppgifterna i dessa svar ändras eller nyanseras efter de kompletterande undersökningar som utfördes av tjänsten för internrevision.

192 Vidare är det riktigt att D. dels informerade den nya generaldirektören om att hon ansåg att sökandens kommenterar till utkastet till revisionsrapport var opassande, dels stoppade det utkast till svar på sökandens kommentarer som utarbetades av revisionsgruppen. Även om dessa ageranden låter ett subjektivt värdeomdöme lysa igenom, utgör de inte bevis för partiskhet från D.:s sida, vilken höll sig inom gränserna för sitt utrymme för skönsmässig bedömning i egenskap av chef för tjänsten för internrevision. Följaktligen kan inte heller denna anmärkning godtas.

193 Vad beträffar anmärkningen om att principen om skydd för berättigade förväntningar åsidosattes, ska det erinras om att denna princip ingår bland unionens grundläggande principer (domstolens dom av den 5 maj 1981 i mål 112/80, Dürbeck, REG 1981, s. 1095, punkt 48). För att kunna åberopa skyddet för berättigade förväntningar krävs det att tre villkor är uppfyllda. Det ska för det första föreligga tydliga försäkringar som är ovillkorliga och samstämmiga, som härrör från behöriga och tillförlitliga källor och som meddelats den berörde av unionens administration (förstainstansrättens dom av den 21 juli 1998 i de förenade målen T-66/96 och T-221/97, Mellett mot domstolen, REGP 1998, s. I-A-449 och II-1305, punkterna 106 och 107). Försäkringarna ska för det andra vara av beskaffenhet att leda till en berättigad förväntan hos mottagaren (förstainstansrättens dom av den 9 februari 1994 i mål T-3/92, Latham mot kommissionen, REGP 1994, s. I-A-23 och II-83, punkt 58, av den 27 februari 1996 i mål T-235/94, Galtieri mot parlamentet, REGP 1996, s. I-A-43 och II-129, punkterna 63 och 64, och av den 17 februari 1998 i mål T-56/96, Maccaferri mot kommissionen, REGP 1998, s. I-A-57 och II-133, punkt 54). Försäkringarna ska för det tredje vara förenliga med tillämpliga bestämmelser (domstolens dom av den 6 februari 1986 i mål 162/84, Vlachou mot revisionsrätten, REG 1986, s. 481, punkt 6, och förstainstansrättens dom av den 27 mars 1990 i mål T-123/89, Chomel mot kommissionen, REG 1990, s. II-131, punkt 28).

194 Enligt principen om god förvaltningssed krävs det att tillsättningsmyndigheten, när den fattar beslut om en tjänstemans situation, beaktar samtliga omständigheter som kan ligga till grund för dess beslut och att den därvid inte bara beaktar tjänstens intresse, utan även den berörda tjänstemannens intresse (se, för ett liknande resonemang, förstainstansrättens dom av den 16 mars 2004 i mål T-11/03, Afari mot ECB, REGP 2004, s. I-A-65 och II-267, punkt 42, och personaldomstolens dom av den 13 december 2007 i mål F-28/06, Sequeira Wandschneider mot kommissionen, REGP 2007, s. I-A-1-431 och II-A-1-2443, punkt 150).

195 I förevarande fall finns det inte någon bestämmelse eller princip i unionsrätten som kräver att administrationen ska höra en tjänsteman innan en internrevisionsrapport som rör vederbörande färdigställs. I punkt 4.2.4 i revisionsstadgan föreskrivs endast en skyldighet för tjänsten för internrevision att ge den person vars verksamhet är föremål för revision möjlighet att inkomma med synpunkter på utkastet till rapport. Det framgår av D.:s skrivelse av den 12 juni 2003 och av sökandens synpunkter av den 24 juni 2003 att denna skyldighet fullgjordes. Sökanden har inte heller visat att administrationen hade gett honom tydliga försäkringar, som var ovillkorliga och samstämmiga, om att han skulle höras innan internrevisionsrapporten färdigställdes. Eftersom ett av villkoren för att kunna åberopa principen om skydd för berättigade förväntningar inte är uppfyllt, kan talan under alla omständigheter inte vinna bifall såvitt avser grunden att denna princip har åsidosatts.

196 Slutligen finner personaldomstolen att det förhållandet att sökanden formellt sett inte hördes innan rapporten från tjänsten för internrevision slutgiltigt upprättades inte kan styrka att principen om god förvaltningssed åsidosattes. Administrationen kunde nämligen beakta sökandens intresse, eftersom det är utrett att sökanden gavs möjlighet att inkomma med sina synpunkter på utkastet till rapport.

Beslutet att inleda det disciplinära förfarandet

Sökandens argument

197 Sökanden har för det första gjort gällande att det förfarande som kommissionen tillämpade i syfte att inleda ett disciplinärt förfarande mot honom var rättsstridigt. För att inleda detta förfarande grundade sig nämligen kommissionen inte på en administrativ utredning som utförts av IDOC, i enlighet med bestämmelserna i beslutet av den 19 februari 2002, utan enbart på en rapport från Eurostats tjänst för internrevision och en delrapport från kommissionens tjänst för internrevision. Vidare iakttogs inte de processrättsliga skyddsregler som uppställs i beslutet av den 19 februari 2002, såsom rätten att yttra sig innan slutrapporten avfattas. Administrationen åsidosatte dessutom principen om iakttagande av rätten till försvar genom att inte låta sökanden yttra sig innan ett disciplinärt förfarande inleddes mot honom.

198 Sökanden har för det andra gjort gällande att kommissionen gjorde en uppenbart oriktig bedömning och åsidosatte principen om god förvaltningssed genom att besluta att inleda ett disciplinärt förfarande mot honom. Rapporten från Eurostats tjänst för internrevision och delrapporten från kommissionens tjänst för internrevision, vilka kommissionen grundade sig på, kunde inte på ett lagenligt sätt möjliggöra för kommissionen att inleda ett sådant förfarande, eftersom dessa rapporter inte hade utarbetats på ett seriöst sätt, inte bevisade de påståenden som gjordes gällande däri, inte iakttog rätten till försvar och innehöll ett stort antal felaktiga och vaga uppgifter. Att det skedde en uppenbart oriktig bedömning framgår även av det förhastade beslutet att inleda det disciplinära förfarandet, vilket fattades inom två dagar.

199 Kommissionen har gjort gällande att beslutet av den 9 juli 2003 att inleda det disciplinära förfarandet fattades med strikt iakttagande av tillämpliga gemenskapsbestämmelser.

200 Kommissionen anser för det första att det inte finns någon bestämmelse eller föreskrift som föreskriver att den ska göra en administrativ utredning innan den inleder ett disciplinärt förfarande mot en av sina tjänstemän. Det står kommissionen fritt att inleda ett disciplinärt förfarande då den har tillgång till tillräckliga uppgifter för att det ska anses föreligga ett fel i tjänsten som kan föranleda en disciplinåtgärd. Kommissionen har i det avseendet erinrat om att den har ett stort utrymme för skönsmässig bedömning på området, i förhållande till de uppgifter som den har tillgång till. Med hänsyn till innehållet i ovannämnda rapporter kunde kommissionen i förevarande fall besluta att inleda det omtvistade disciplinära förfarandet, utan att göra en uppenbart oriktig bedömning.

201 Kommissionen har för det andra hävdat att det inte finns någon bestämmelse i gemenskapsrätten som föreskriver att den ska höra en tjänsteman innan ett beslut om att inleda ett disciplinärt förfarande mot vederbörande fattas. I artikel 87 i tjänsteföreskrifterna föreskrivs endast att tjänstemannen ska höras antingen innan tillsättningsmyndigheten utfärdar en skriftlig varning eller reprimand mot tjänstemannen, eller innan tillsättningsmyndigheten beslutar att hänskjuta ärendet till disciplinnämnden. Enligt den grundläggande principen om rätten att yttra sig är kommissionen vidare endast skyldig att låta en tjänsteman yttra sig när ett beslut som går denna tjänsteman emot kan komma att fattas. Eftersom beslutet att inleda ett disciplinärt förfarande inte utgör ett beslut som går sökanden emot, är denna grundläggande princip inte tillämplig i detta fall. Eftersom det disciplinära förfarandet är ett förfarande som inte sker inför domstol, kan slutligen bestämmelserna i artikel 6 i Europakonventionen inte med framgång åberopas för att hävda att sökanden borde ha hörts innan det disciplinära förfarandet inleddes.

202 Kommissionen har för det tredje gjort gällande att den inte gjorde en uppenbart oriktig bedömning genom att inleda det omtvistade disciplinära förfarandet, eftersom Eurostats internrevisionsrapport och delrapporten från kommissionens tjänst för internrevision, vari principen om oskuldspresumtion inte åsidosattes, med fog kunde ge intrycket av att sökanden hade begått fel i tjänsten som kunde föranleda disciplinåtgärder.

Personaldomstolens bedömning

203 Sökanden har för det första hävdat att beslutet att inleda det disciplinära förfarandet är behäftat med ett förfarandefel, eftersom kommissionen inte först gjorde en administrativ utredning och inte iakttog bestämmelserna i beslutet av den 19 februari 2002 om administrativa utredningar.

204 Det föreskrivs dock varken i artikel 87 i tjänsteföreskrifterna eller i bilaga IX till tjänsteföreskrifterna att det ska göras en administrativ utredning innan administrationen beslutar att inleda ett disciplinärt förfarande.

205 I beslutet av den 19 februari 2002, varigenom IDOC har inrättats, fastställs visserligen ett antal bestämmelser som ska iakttas om det görs en administrativ utredning i syfte att förbereda ett disciplinärt förfarande. Det föreskrivs dock inte uttryckligen i någon bestämmelse i detta beslut att administrationen ska göra en administrativ utredning innan den inleder ett disciplinärt förfarande. Tvärtom framgår det av artikel 5 i nämnda beslut att inledandet av en administrativ utredning endast är en möjlighet som generaldirektören för personal och administration har getts för att den bättre ska upplysas om de omständigheter som en tjänsteman kan klandras för.

206 Eftersom ett beslut om att inleda ett disciplinärt förfarande inte utgör en rättsakt som går någon emot, kan principen om iakttagande av rätten till försvar inte med framgång åberopas av sökanden för att kritisera den omständigheten att han inte hördes innan tillsättningsmyndigheten beslutade att inleda ett disciplinärt förfarande mot honom (domarna i de ovannämnda målen Pessoa och Costa mot kommissionen, punkt 59, samt Franchet och Byk mot kommissionen, punkt 367).

207 Det förhållandet att det inte gjordes någon administrativ utredning innan det disciplinära förfarandet inleddes utgör följaktligen inte ett förfarandefel eller ett åsidosättande av principen om iakttagande av rätten till försvar som kan medföra att administrationen ådrar sig skadeståndsansvar.

208 För det andra, vad beträffar anmärkningen om att det gjordes en uppenbart oriktig bedömning, ska det erinras om att syftet med ett beslut om att inleda ett disciplinärt förfarande mot en tjänsteman är att möjliggöra för tillsättningsmyndigheten att undersöka sanningshalten i de omständigheter som den berörda tjänstemannen klandras för och hur allvarliga dessa är samt höra tjänstemannen angående detta, i enlighet med artikel 87 i tjänsteföreskrifterna, för att bilda sig en uppfattning om dels huruvida det är lämpligt att utan vidare åtgärder avsluta det disciplinära förfarandet eller vidta en

disciplinåtgärd mot tjänstemannen, dels huruvida det i förekommande fall är nödvändigt att hänskjuta ärendet till disciplinnämnden i enlighet med det förfarande som föreskrivs i bilaga IX till tjänsteföreskrifterna innan denna disciplinåtgärd vidtas (domen i det ovannämnda målet Pessoa och Costa mot kommissionen, punkt 36, och förstainstansrättens dom av den 5 oktober 2005 i mål T-203/03, Rasmussen mot kommissionen, REGP 2005, s. I-A-279 och II-1287, punkt 41).

209 Ett sådant beslut innebär med nödvändighet att institutionen måste göra svåra överväganden, med hänsyn till de allvarliga och oåterkalleliga följder som beslutet kan medföra. Institutionen har i detta hänseende ett stort utrymme för skönsmässig bedömning och domstolsprövningen är begränsad till en kontroll av att de uppgifter som administrationen beaktade för att inleda förfarandet är materiellt riktiga, att bedömningen av de påtalade faktiska omständigheterna inte är uppenbart oriktig och att det inte förekommit maktmissbruk (se analogt, vad beträffar disciplinåtgärder, bland annat förstainstansrättens dom av den 17 maj 2000 i mål T-203/98, Tzikis mot kommissionen, REGP 2000, s. I-A-91 och II-393, punkt 50, och domen i det ovannämnda målet N mot kommissionen, punkt 125, och, vad beträffar hänskjutande av ärenden till Olaf, personaldomstolens dom av den 2 maj 2007 i mål F-23/05, Giraudy mot kommissionen, REGP 2007, s. I-A-1-121 och II-A-1-657, punkterna 98 och 99).

210 För att skydda den berörda tjänstemannens rättigheter ankommer det dock på tillsättningsmyndigheten, innan den inleder ett disciplinärt förfarande, att förfoga över tillräckligt exakta och relevanta uppgifter (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet Franchet och Byk mot kommissionen, punkt 352, och personaldomstolens dom av den 13 januari 2010 i de förenade målen F-124/05 och F-96/06, A och G mot kommissionen, punkt 366).

211 I förevarande fall framgår det vid en läsning av beslutet av den 9 juli 2003 att kommissionen beslutade att inleda ett disciplinärt förfarande mot sökanden, på grund av att sökanden dels hade godtagit eller accepterat, vid tilldelningen av kontrakt, att det saknades insyn i bedömningsförfarandena, eftersom de bedömningsmetoder som redovisades i rapporterna från rådgivande kommittén för upphandling och avtal inte överensstämde med de metoder som faktiskt tillämpades i praktiken, dels hade godtagit eller accepterat, beträffande ett kontrakt som ingicks med företaget Planistat, att en expert som var honom närstående, och som inte först hade föreslagits av anbudsgivaren, deltog i projektet att utarbeta en studie som saknade samband med kontraktet, vilket gav upphov till ett betalningsgodkännande (*bon à payer*) innan ens studiens delrapport hade färdigställts. För att fatta detta beslut stödde sig kommissionen dels på delrapporten från kommissionens tjänst för internrevision av den 7 juli 2003, dels på rapporten från Eurostats tjänst för internrevision av den 8 juli 2003.

212 Först uppkommer frågan huruvida internrevisionsrapporter i sig kan utgöra tillräckligt exakta och relevanta uppgifter som kan beaktas av administrationen för att inleda ett disciplinärt förfarande mot en tjänsteman.

213 I punkt 1.3 i revisionsstadgan anges särskilt följande:

”… [S]yftet med en internrevision är inte att upptäcka bedrägerier.

Även om en revision av förfaranden utförs på ett noggrant sätt, kan den inte garantera att alla former av bedrägeri upptäcks.

En revisor kan dock identifiera vissa risker som kan påvisa bedrägerier. Om de kontroller som införts inte minskar de identifierade riskerna och farorna, ankommer det på revisorn att fortsätta sina undersökningar för att fastställa huruvida bedrägeri föreligger och i förekommande fall underrätta Olaf om detta, vilket är det enda organ som är behörigt att göra denna typ av utredningar.”

214 Kommissionen har i sitt svaromål påpekat följande:

”En internrevision[srapport] har till syfte att hjälpa generaldirektörer och högre tjänstemän att hålla riskerna under kontroll, för att säkerställa säkerheten för egendom och kontrollera att reglerna följs och att uppgifterna är korrekta ... En internrevision av Eurostat gör det följaktligen inte möjligt att dra slutsatsen att det förekommer vissa bedrägliga förfaranden eller möjligt att fastställa att det finns fog för vissa bedrägerianklagelser. Så kan endast ske till följd av administrativa utredningar och disciplinära förfaranden. Syftet med internrevision skiljer sig således klart från syftet med en administrativ utredning eller ett disciplinärt förfarande, eftersom dessa förfaranden avser eller kan avse bestämda personers eventuella skyldigheter ...”

215 I förevarande fall är det utrett att kommissionen uteslutande grundade sig på internrevisionsrapporterna för att inleda det disciplinära förfarandet mot sökanden. Med hänsyn till rapporternas art och ovannämnda särdrag kan dock sådana internrevisionsrapporter i princip inte utgöra tillräckligt exakta och relevanta uppgifter för att ett disciplinärt förfarande ska kunna inledas.

216 Även om det inte är internrevisionsrapportens syfte, är det dock inte uteslutet att en internrevisionsrapport i förekommande fall kan ligga till grund för att inleda ett disciplinärt förfarande. När administrationen hänvisar till en sådan rapport, ska det således undersökas från fall till fall huruvida uppgifterna i denna typ av handling är tillräckligt exakta och relevanta för att motivera att ett disciplinärt förfarande inleds.

217 I förevarande fall ska det påpekas att delrapporten från kommissionens tjänst för internrevision inte innehåller något konstaterande rörande den första anmärkning som anfördes mot sökanden. Vad beträffar den andra anmärkningen anges det i rapporten endast att Eurostats tjänst för internrevision påvisat ett potentiellt fall av nepotism. Rapporten innehåller således inte någon analys eller särskilda efterforskningar rörande de omständigheter som sökanden klandrades för, utan den inskränker sig till att dels indirekt och försiktigt återge de konstateranden som Eurostats tjänst för internrevision kunnat göra i samband med sitt utkast till rapport, dels erinra om spekulationerna i media om att det vid ett av Eurostats direktorat förekommit favorisering av grekiska företag.

218 Med hänsyn till innehållet kunde följaktligen inte denna rapport utgöra en tillräckligt exakt och relevant uppgift som kan ligga till grund för kommissionens beslut att inleda ett disciplinärt förfarande.

219 Vad beträffar rapporten från Eurostats tjänst för internrevision av den 8 juli 2003, ska det först konstateras att denna rapport utarbetades som en reaktion på de frågor som ställdes av en journalist rörande villkoren för upphandling vid det direktorat som leddes av sökanden och på grundval av en analys som begränsades till de omständigheter som hade anknytning till journalistens påståenden. I inledningen till rapporten anges således att den analys som gjorts ”inte har inneburit en detaljerad och individualiserad revision av de kontrakt som tilldelats inom ramen för Supcom-programmet, utan har begränsats till de aspekter som påtalades av [journalisten], det vill säga budgetens fördelning per nationalitet, metoderna för att utvärdera anbuden och insynen i tilldelningsförfarandet”. I den kritiska analys av internrevisionsrapporten som sökanden har ingett och vars innehåll inte har bestritts av kommissionen (nedan kallad den kritiska analysen) anges i det avseendet att ”vid internrevisionen tillämpades inte internationella revisionsstandarder eller bestämmelserna i revisionsstadgan”, att ”slutsatserna av internrevisionen inte alls ligger i linje med ett flertal aspekter som utvecklades i rapporten”, att ”skrivelsen med [sökandens] kommentarer som svar på utkastet krävde att de detaljerade faktiska aspekter som avsåg sakfrågorna ... skulle beaktas i internrevisionsrapporten”.

220 För det andra leder rapporten från Eurostats tjänst för internrevision till särskilt följande konstateranden:

— Det förekom inte alltid insyn i förfarandet för utvärdering av de anbud som ingavs av företag för att tilldelas kontrakt med anknytning till Supcom-programmet och de interna reglerna iakttogs inte alltid.

— Det förekom oegentligheter i samband med kontrakt nr 665100003 som ingicks med företaget Planistat, särskilt vad beträffar anlitandet av en expert, som var sökandens nevö.

221 I rapporten från Eurostats tjänst för internrevision har det således påvisats ett antal missförhållanden rörande förfarandet för utvärdering av anbud vid upphandlingsförfarandet avseende Supcom-kontrakten vid det direktorat som leddes av sökanden. Det framgår däremot inte alls av denna rapport att sökanden låg bakom de konstaterande oegentligheterna eller att han varit delaktig i dessa oegentligheter eller att de påtalade missförhållandena endast förekom vid sökandens direktorat, vilket för övrigt revisionsgruppen påpekade i sitt utkast till svar på sökandens synpunkter.

222 Vad beträffar det förhållandet att sökandens gudson anställdes inom ramen för ett kontrakt mellan Eurostat och företaget Planistat, framgår det inte alls av rapporten från tjänsten för internrevision att sökanden på något sätt hade medverkat till detta.

223 Det ska vidare framhållas att sökanden framförde exakta synpunkter för att dementera de omständigheter som han klandrades för i utkastet till rapport från Eurostats tjänst för internrevision.

224 Det framgår dock av handlingarna i målet att Eurostats tjänst för internrevision till slut inte alls beaktade sökandens synpunkter. Till en början planerade nämligen tjänsten att skriftligen bemöta sökandens synpunkter, men dessa planer övergavs till slut utan att administrationen har förklarat varför den ändrade ståndpunkt. Vidare framgår det av en skrivelse av den 8 juli 2003 från D. till Eurostats nya generaldirektör att rapporten av den 8 juli 2003 från Eurostats tjänst för internrevision utgör en bestyrkt kopia av utkastet till rapport från tjänsten för internrevision och att Eurostats tjänst för internrevision till slut inte gjorde någon fördjupad analys av sökandens synpunkter. I ovannämnda skrivelse anges nämligen följande:

”… [J]ag översände den 27 maj 2003 utkastet till revisionsrapport rörande tilldelningen av kontrakt inom ramen för Supcom-programmet 1995–1999 till er …

Jag översänder härmed den slutgiltiga analysen i dess skick enligt de upplysningar som jag hade tillgång till då analysen gjordes. Med hänsyn till min tidigare och nuvarande arbetsbörda, kan jag inte fördjupa analysen.”

225 I den kritiska analysen konstateras även att revisorerna borde ha använt sig av sökandens kommentarer till utkastet till revisionsrapport, med hänsyn till deras innehåll och precision, och dessa borde ha medfört en ändring av internrevisionsrapporten. Dessutom framgår det av Olafs rapport att revisorerna själva medgav under Olafs utredning att revisionsrapporten var ”icke-kontradiktorisk”.

226 Rapporten från Eurostats tjänst för internrevision, vilken utarbetades på fragmentariska och ofullständiga grunder, utgjorde under dessa omständigheter inte en tillräckligt exakt och relevant uppgift för att administrationen skulle kunna inleda ett disciplinärt förfarande.

227 Det ska för övrigt noteras att revisionsgruppen själv medgav, i sitt utkast till svar på sökandens synpunkter, att dess revisionsrapport, med hänsyn till innehållet, inte utgjorde grund för att ställa sökanden personligen till svars. För att bemöta sökandens synpunkt att ”även om viss statistik [var]

riktig, [skulle] den inte [kunna] utgöra bevis för något fel från min sida”, föreslog nämligen revisorerna att man skulle ge följande svar: ”Ni har rätt, och det är av det skälet som ett ’åsidosättande av en bestämmelse’ överhuvud taget inte omnämns”.

228 Kommissionen medgav dessutom vid förhandlingen att det inte fanns något skäl som motiverade att man skyndsamt inledde ett disciplinärt förfarande mot sökanden, en skyndsamhet som eventuellt skulle kunna förklara revisionsrapportens brist på fördjupning. Det är således inte uteslutet att beslutet att inleda det disciplinära förfarandet mot sökanden redan den 9 juli 2003 delvis motiverades av att det samma datum parallellt inleddes disciplinära förfaranden mot andra tjänstemän vid Eurostat, däribland Eurostats generaldirektör.

229 Med hänsyn till de uppgifter som den hade tillgång till och som följde av revisionsrapporter som inte var tillräckligt exakta och relevanta, borde administrationen, innan den inledde disciplinära förfaranden, i bästa fall ha gett IDOC i uppdrag att göra en administrativ utredning eller hänskjutit ärendet till Olaf, vilket den underlät att göra, eftersom ärendet hänsköts till Olaf först efter det att det disciplinära förfarande hade inletts.

230 Härav följer att kommissionen gjorde en uppenbart oriktig bedömning och åsidosatte principen om god förvaltningssed, genom att den 9 juli 2003 inleda ett disciplinärt förfarande mot sökanden med stöd av enbart ovannämnda internrevisionsrapporter. Denna åtgärd utgör ett fel som medför att kommissionen ådrar sig skadeståndsansvar.

Huruvida sökanden inte tilldelades bestämda arbetsuppgifter som motsvarade hans lönegrad och kompetens

Parternas argument

231 Sökanden har hävdat att kommissionen, efter beslutet att ändra hans tjänsteplacering till en tjänst som chefsrådgivare vid GD Personal och administration, inte gav honom bestämda uppgifter som motsvarade hans kompetens. Han klagade över detta hos kommissionens ordförande, utan någon riktig framgång. De arbetsuppgifter som kommissionen hänvisade till i sitt svar på hans klagomål saknade verkligt innehåll och han träffade för övrigt aldrig kommissionens vice ordförande hos vilken han normalt sett tjänstgjorde. Han placerades i ett litet arbetsrum utan några resurser eller sekreterare. Det förhållandet att kommissionen gav sökanden tillstånd att utöva bisysslor visar inte att sökanden gavs i uppdrag att utföra bestämda uppgifter.

232 Kommissionen har för det första gjort gällande att beslutet att ändra sökandens tjänsteplacering omfattade bestämda uppgifter som motsvarade sökandens lönegrad. För det andra gav kommissionen sökanden, så snart han tillträdde sin tjänst vid GD Personal och administration, bestämda arbetsuppgifter att utföra. För det tredje deltog sökanden i förberedelserna inför det informella rådsmötet på Rhodos (Grekland), han fick tillstånd att utöva bisysslor och deltog, från och med november 2003, i en arbetsgrupp avseende reformen av pensionsreglerna för medlemsstaternas tjänstemän. Det förhållandet att sökanden inte träffade kommissionens vice ordförande kan inte visa att sökanden saknade uppgifter, med beaktande av att han var chefsrådgivare vid GD Personal och administration, och inte särskild rådgivare till en kommissionsledamot.

Personaldomstolens bedömning

233 Det ska göras åtskillnad mellan, å ena sidan, själva beslutet om ändrad tjänsteplacering och, å andra sidan, de ageranden av kommissionen som inte utgör beslut, vilka har fått till effekt eller har haft till syfte att tömma de arbetsuppgifter som sökanden gavs genom beslutet om ändrad tjänsteplacering på

sitt innehåll. Endast kommissionens ovannämnda ageranden som inte utgör beslut kan medföra att institutionen ådrar sig skadeståndsansvar, med hänsyn till vad som angetts rörande beslutet om ändrad tjänsteplacering i punkterna 106 och 107 i förevarande dom.

234 I förevarande fall angavs i beslutet om ändrad tjänsteplacering ett antal arbetsuppgifter som sökanden hade tilldelats. Det framgår dock inte av handlingarna i målet att kommissionen gav sökanden möjlighet att faktiskt utföra dessa arbetsuppgifter eller att dessa hade ett materiellt innehåll, som motsvarade sökandens kompetens och erfarenhet.

235 Det framgår särskilt av en skrivelse av den 9 september 2003 riktad till kommissionens ordförande att sökanden klagade på att han inte hade några faktiska arbetsuppgifter med anknytning till sin lönegrad och kompetens sedan hans tjänsteplacering ändrades i november 2002. I en skrivelse av den 22 september 2003 från generaldirektören för GD Personal och administration ombads chefen för kommissionens vice ordförandes kansli att ge sökanden uppgifter i enlighet med vad som hade överenskommits. Som svar på denna skrivelse inskränkte sig kanslichefen, i en skrivelse av den 29 september 2003, till att i sin tur be generaldirektören för GD Personal och administration att ge honom förslag på arbetsuppgifter som sökanden kunde tilldelas. Denna skriftväxling stöder sökandens ståndpunkt, i vart fall vad gäller perioden januari–oktober 2003. Kommissionen, som borde kunna förebringa bevis för motsatsen i det avseendet, har inte lagt fram någon bevisning som kan visa att sökanden verkligen gavs några arbetsuppgifter, i synnerhet efter denna skriftväxling. Administrationen har visserligen hävdat att sökanden medverkade till det informella rådsmötet på Rhodos, men den har inte alls preciserat vad denna uppgift faktiskt bestod i eller vilken typ av arbete som utfördes. På samma sätt har kommissionen visserligen gjort gällande att sökanden utsågs att delta i en arbetsgrupp avseende reformen av pensionsreglerna inom den offentliga sektorn från och med den 24 november 2003, men den har inte visat att sökanden gavs möjlighet att faktiskt delta i denna arbetsgrupp, trots att detta bestämt har bestritts av sökanden. Vidare ska det noteras att denna arbetsgrupp till övervägande del bestod av tjänstemän som var föremål för disciplinära förfaranden, en omständighet som ger anledning att betvivla de förväntningar som kommissionen kunde ha på arbetsgruppens arbete.

236 Det förhållandet att sökanden under den omtvistade perioden fick tillstånd att utöva bisysslor kan inte heller visa att sökanden gavs möjlighet att konkret utföra arbetsuppgifter som motsvarade hans lönegrad inom kommissionen.

237 Mot bakgrund av dessa olika uppgifter framgår det att kommissionen, antingen uppsåtligen eller på grund av att den förhöll sig passiv, inte gav sökanden möjlighet att konkret utföra arbetsuppgifter som motsvarade hans lönegrad under perioden januari 2003–februari 2006, utom under den sexmånadersperiod då sökanden utförde arbetsuppgifter åt den grekiska regeringen, i samband med en tjänstledighet av personliga skäl. En sådan hållning från kommissionens sida utgör även ett felaktigt agerande som medför att den ådrar sig skadeståndsansvar.

238 Av det ovan anförda följer att kommissionen begick flera fel i förhållande till sökanden, för det första, genom att med dröjsmål underrätta sökanden om de åtgärder som vidtagits med anledning av hans ansökan om bistånd av den 11 november 2002, för det andra, genom att med dröjsmål besvara de ansökningar om bistånd som ingavs den 15 och den 21 juli 2003, för det tredje, genom att besluta att inleda ett disciplinärt förfarande i avsaknad av tillräckligt exakta och relevanta uppgifter, för det fjärde, genom att i juli 2003 låta lämna ut personuppgifter rörande sökanden och, för det femte, genom att under flera år underlåta att ge sökanden faktiska arbetsuppgifter som motsvarade hans lönegrad.

Skadan och orsakssambandet

Parternas argument

239 Sökanden har hävdat att kommissionen gjorde sig skyldig till ett antal rättsstridigheter som har direkt samband med den skada som sökanden gör gällande.

240 Sökanden har, enligt inlagornas slutliga utformning, gjort gällande att dessa rättsstridigheter har gett upphov till en särskilt betydande ideell skada som han uppskattar till ett belopp på 850 000 euro. Med avseende på denna skada har sökanden särskilt påpekat att kommissionen, genom sina felaktiga ageranden, skadade hans heder och yrkesmässiga anseende. I repliken uppgav sökanden att han återkallade yrkandet om ersättning för den ideella skada som har samband med hans försämrade hälsotillstånd.

241 Kommissionen har gjort gällande att det ankommer på sökanden att visa att de rättsstridiga ageranden som åberopats har ett direkt samband med den ideella skada som sökanden gör gällande och att dessa ageranden har haft en faktisk och bestämd inverkan på hans yrkesmässiga och personliga situation. Så har dock inte skett i detta fall. Kommissionen anser i synnerhet att sökanden inte har visat att han har gått miste om en chans att utnämnas till generaldirektör för Eurostat, eftersom han inte har visat att något meddelande om lediga tjänster har publicerats eller att han har ingett en ansökan om tjänsten. På samma sätt finns det inte något samband mellan de ageranden som kommissionen klandras för och det förhållandet att sökanden utsattes för anklagelser och insinuationer i pressen.

Personaldomstolens bedömning

242 Det ska först erinras om att sökanden, enligt inlagornas slutliga utformning, har begränsat sitt yrkande till att endast avse ersättning för den ideella skada som följer av dels skadan på hans anseende och yrkesheder, dels den osäkerhet och oro som sökanden hyste, med undantag av försämringen av hans psykiska hälsotillstånd.

243 Det ska därefter undersökas huruvida de fel i tjänsten som kommissionen begick har ett direkt samband med den ideella skada som sökanden gör gällande.

244 Kommissionens dröjsmål med att underrätta sin tjänsteman om de åtgärder som den vidtog med anledning av hans ansökan om bistånd av den 11 november 2002 motiverades inte av att det förelåg särskilda omständigheter och utgör därför ett fel i tjänsten som ger upphov till en särskild ideell skada, med hänsyn till den osäkerhet och oro som tjänstemannen hyste på grund av denna situation (se analogt domstolens dom av den 14 juni 1979 i mål 18/78, V. mot kommissionen, REG 1979, s. 2093, punkterna 16 och 19, och domen i det ovannämnda målet Caronna mot kommissionen, punkt 106). Detsamma gäller kommissionens dröjsmål med att ta ställning till de ansökningar om bistånd som sökanden ingav den 15 och den 21 juli 2003. Med hänsyn till denna ideella skada är det skäligt att i överensstämmelse med rätt och billighet (*ex aequo et bono*) fastställa skadan till ett belopp på 10 000 euro (se analogt, angående ersättning för ideell skada till följd av ett dröjsmål vid upprättandet av en betygsrapport, förstainstansrättens dom av den 8 december 2005 i mål T-274/04, Rounis mot kommissionen, REGP 2005, s. I-A-407 och II-1849, punkt 54).

245 Vidare utgör beslutet att inleda ett disciplinärt förfarande, trots att kommissionen inte hade tillgång till tillräckligt exakta och relevanta uppgifter, ett fel som mycket allvarligt skadade sökandens heder och yrkesmässiga anseende. Beslutet gav nämligen den breda allmänheten och sökandens omgivning och kolleger intrycket av att han hade begått klandervärda handlingar. Det framgår emellertid av handlingarna i målet, särskilt av Olafs rapport, att anklagelserna mot sökanden var helt grundlösa.

246 Dessutom är läckan av personuppgifter, vilken kan tillskrivas kommissionen och som skedde i juli 2003, den direkta orsaken till att skadan på sökandens anseende och yrkesheder förvärrades betydligt. Det var nämligen utlämnandet av sökandens namn genom denna läcka som, tillsammans med uppgifterna i kommissionens pressmeddelande av den 9 juli 2003, gjorde det möjligt för den breda allmänheten och för internationell och grekisk press att utpeka sökanden som en av de tjänstemän som var föremål för ett disciplinärt förfarande och ge intrycket av att han var inblandad i en ekonomisk skandal.

247 Den skada som avses i de två föregående punkterna har endast till en mindre del gottgjorts genom pressmeddelandet av den 27 oktober 2004, vars spridning fick en betydligt mindre inverkan än de artiklar som publicerades i internationell och grekisk press (se, vad beträffar åtgärder som på ett otillräckligt sätt gottgör en obefogad skada på en tjänstemans anseende, domen i det ovannämnda målet Giraudy mot kommissionen, punkt 206). Spridningen av detta pressmeddelande utgjorde den enda åtgärd som kommissionen vidtog för att återupprätta sökandens heder. Institutionen har aldrig bett sökanden om ursäkt eller beklagat att han utan grund ställdes till svars offentligt.

248 Med hänsyn till de särskilda omständigheterna i förevarande mål som nämnts ovan, däribland pressmeddelandet av den 27 oktober 2004, ska omfattningen av den ideella skada som kommissionen orsakade till följd av att sökandens heder och yrkesmässiga anseende skadades i överensstämmelse med rätt och billighet (*ex aequo et bono*) uppskattas till 60 000 euro (se, vad beträffar fall där anseendet allvarligt skadats, domarna i de ovannämnda målen Franchet och Byk mot kommissionen, punkt 411, och Giraudy mot kommissionen, punkt 207).

249 Vidare begick kommissionen, genom att under flera år inte ge sökanden faktiska arbetsuppgifter som motsvarade hans lönegrad, ett fel i tjänsten som är den direkta orsaken till ideell skada. Med hänsyn till omständigheterna i förevarande fall ska kommissionen av den anledningen förpliktas att utge 20 000 euro till sökanden.

250 Av det ovan anförda följer att kommissionen ska förpliktas att till sökanden utge 90 000 euro för de olika former av ideell skada som sökanden har lidit.

Yrkandena om åtgärder för processledning och för bevisupptagning

1. *Parternas argument*

251 För det första har sökanden yrkat att personaldomstolen ska höra följande personer som vittnen vid förhandlingen: först Portal, journalist vid dagstidningen *La Voix*, därefter D., för att hon ska precisera omständigheterna kring utarbetandet av rapporten från Eurostats tjänst för internrevision av den 8 juli 2003, och slutligen Koopman, för att den sistnämnde ska lämna klargöranden om antagandet av beslutet om ändrad tjänsteplacering

252 För det andra har sökanden yrkat att personaldomstolen ska anmoda kommissionen att förete varje handling som kan visa att Eurostats tjänst för internrevision verkligen utförde kontroller mellan november 2002 och maj 2003 rörande de omständigheter som sökanden klandrades för.

253 För det tredje har sökanden yrkat att personaldomstolen ska anmoda kommissionen att förete Olafs fullständiga rapport, utan att avlägsna de avsnitt som påstås vara konfidentiella eller bilagorna.

2. *Personaldomstolens bedömning*

254 Sökanden har i repliken yrkat att personaldomstolen ska förplikta kommissionen att förete handlingar och att den ska höra tre vittnen.

255 Enligt artikel 54.1 i rättegångsreglerna är de åtgärder som vidtas för processledning och bevisupptagning avsedda att under bästa möjliga förhållanden säkerställa beredningen av mål, rättegångens förlopp och avgörandet av tvister. De åtgärder för bevisupptagning som anges i artiklarna 57 och 58 i samma rättegångsregler syftar till att fastställa huruvida det som en part har påstått avseende de faktiska omständigheterna till stöd för sina grunder är sant (se analogt förstainstansrättens dom av den 8 november 2000 i mål T-175/97, Bareyt m.fl. mot kommissionen, REGP 2000, s. I-A-229 och II-1053, punkt 89).

256 Enligt artikel 55.2 d i rättegångsreglerna utgör en begäran riktad till parterna om att förete alla handlingar eller andra dokument rörande målet en åtgärd för processledning, medan hörande av vittnen utgör en åtgärd för bevisupptagning, enligt artikel 57 i rättegångsreglerna.

257 Vad beträffar bedömningen av en parts yrkanden om åtgärder för processledning eller för bevisupptagning, är personaldomstolen ensam behörig att avgöra huruvida det föreligger ett eventuellt behov av att komplettera den information som den har tillgång till i det anhängiggjorda målet (se analogt, vad beträffar begäran om hörande av vittnen, domstolens dom av den 22 november 2007 i mål C-260/05 P, Sniace mot kommissionen, REG 2007, s. I-10005, punkterna 77 och 78, och se analogt, vad beträffar anmodan om att förete handlingar, domstolens dom av den 2 oktober 2003 i mål C-182/99 P, Salzgitter mot kommissionen, REG 2003, s. I-10761, punkterna 41 och 44).

258 I förevarande fall finner personaldomstolen att handlingarna i målet och diskussionerna vid förhandlingen har gett tillräckliga upplysningar, och att det därför saknas skäl att vidta de begärda åtgärderna för processledning och för bevisupptagning.

Rättegångskostnader

259 Enligt artikel 87.1 i rättegångsreglerna ska, om inte annat följer av bestämmelserna i kapitel 8 i avdelning II i rättegångsreglerna, tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Enligt artikel 87.2 får personaldomstolen, om så anses skäligt, besluta att en tappande part endast delvis, eller inte alls, ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

260 Av domskälen ovan framgår att kommissionen i huvudsak har tappat målet. Sökanden har dessutom uttryckligen yrkat att svaranden ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom omständigheterna i förevarande mål inte motiverar en tillämpning av bestämmelserna i artikel 87.2 i rättegångsreglerna ska kommissionen förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

Mot denna bakgrund beslutar

PERSONALDOMSTOLEN (första avdelningen)

följande:

1) Europeiska kommissionen förpliktas att utge 90 000 euro till Fotios Nanopoulos.

2) Talan ogillas i övrigt.

3) Europeiska kommissionen ska ersätta samtliga rättegångskostnader.

Gervasoni Kreppel Rofes i Pujol

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 11 maj 2010.

W. Hakenberg
Justitiesekreterare

S. Gervasoni
Ordförande